

PRZEGLĄD MIERNICZY

CZASOPISMO MIEŚIĘCZNE POŚWIĘCONE SPRAWOM MIERNICTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, WSPÓLNA 33 M. 10. TEL. 79-85. DZIAŁ REKLAM TEL. 167-90.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. № 4376. REDAKCJA CZYNNA WE WTORKI I PIĄTKI OD GODZ. 4-5.30

Numer pojedynczy 2 zł. Prenumerata kwartalna (z odsyłaniem) 5 zł. Wyłączną sprzedaż czasopisma w Warszawie powierzono księgarni Kancewicz i Holmon, Marszałkowska 91, telefon 113-56.

Ceny ogłoszeń w czasopiśmie: strona — 100 złotych; $\frac{1}{2}$ str. — 50 złotych; $\frac{1}{4}$ str. — 25 złotych; $\frac{1}{8}$ str. — 13 złotych; Cena pierwszej i ostatniej strony o 50% drożej. Ceny zagranicznych ogłoszeń o 50% drożej.

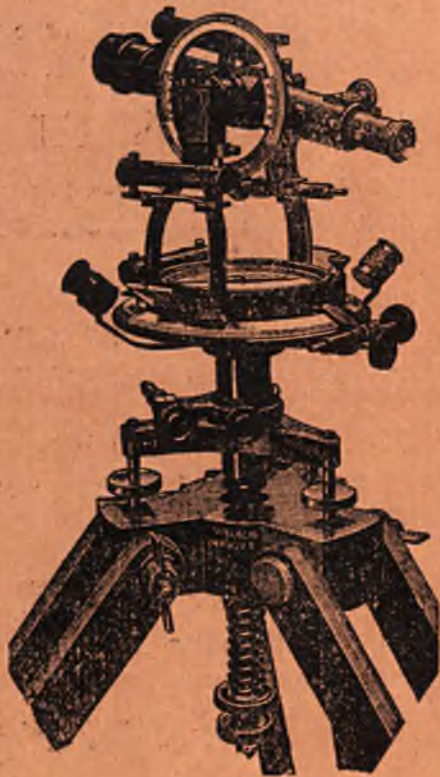
EGZ. OD R. 1816.

G. GERLACH

WARSZAWA

Tamka 40

Ossoliskich 4.

CENNIKI BEZPŁATNIE

FABRYKA
INSTRUMENTÓW
GEODEZYJNYCH
i RYSUNKOWYCH

MAGAZYN OPTYCZNO-TECHNICZNY

Reprezentacje fabryk:

PLANIMETRÓW I PANTOGRAFÓW „G. CORADI”.

TACHYMETRÓW „OTTO FENNEL SÖHNE”

ARYTMOMETRÓW „ORIGINAL ODHNER”

MASZYN DO PISANIA „UNDERWOOD”

POWIELACZY „ELLAMS DUPLICATOR C-o”

i INNYCH

PAPIERY

i kalki kroślarskie zwykłe
i płócienne oraz millimet-
rowe, Whatman, tusz etc.

poleca

St. MIERNICKI

WARSZAWA

Marszałkowska 81, tel. 12-60.

STANISŁAW STRAUS

Warszawa, Jerozolimska 22, tel. 153-52.

Ekzystuje od 1886 roku.

BOLECA,

Termometry fabryczne. Manometry. Piorunochrony. Telefony. Dzwonki elektryczne. Areometry. Okulary. Binokle. Miary. Taśmy miernicze. Libele i t. p.

W. SKIBA i A. WYPOREK

Warszawa, Marszałkowska 71,

tel. 35-66.

Fabryka papierów światłoczułych

Skład artykułów rysunkowych

Kopjarnia elektr. rysunków.

Wytwórnia precyzyjno-mechaniczna

i specjalny dział napraw instrumentów i przyrządów mierniczych: teodolitów, niwelatorów, astrolabji, arytometrów, planimetrów, cyrkli eot.

J. UNIESZOWSKI

Warszawa, Chłodna 37.

Telefon 215-24.

Papiery i kalki kreślarskie zw. i płócienne, światłoczuły i milim. papiery zagraniczne oraz cyrkle komplety i części Richtera i inne, taśmy miernicze.

Ceny konkurencyjne.

„IKA“

Warszawa,
Marszałkowska 81a.
Telefon 196-08.

CYRKLE PRECYZYJNE RICHTERA

PAPIER RYSUNKOWY
KALKĘ PAPIEROWĄ i PŁÓCIENNĄ
poleca najtaniej

ADAM KLIMKIEWICZ

Warszawa, ul. Marszałkowska 154.

Popierajcie firmy

ogłaszające się

w „Przeglądzie Mierniczym“

PRZEGLĄD MIERNICZY

CZASOPISMO MIESIĘCZNE POŚWIĘCONE SPRAWOM MIERNICTWA POLSKIEGO

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, WSPÓLNA 33 M. 10. TEL. 79-85. DZIAŁ REKLAM TEL. 167-90.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. № 4376. REDAKCJA CZYNNA WE WTORKI I PIĄTKI OD GODZ. 4-5.30

*Związek Mierniczych Polskich
w Warszawie.*

Izby Inżynierskie czy Miernicze.

Izba Inżynierska we Lwowie, do której poza inżynierami różnych rodzajów techniki należą również i wszyscy geometrzy cywilni, uprawnieni do wykonywania zawodu mierniczego na terenie b. dzielnicy austriackiej, poruszyła, w świeżo rozсланej do wszystkich zawodowych organizacyj mierniczych odezwie, potrzebę stworzenia instytucji inżynierów przysięgłych, któraby, jednocząc wszystkich inżynierów i geometrów całej Rzeczypospolitej, stała na straży godności ich stanu oraz obrony praw zawodu.

Mierniczowie przysięgli, uprawnieni do wykonywania zawodu mierniczego w b. dzielnicy rosyjskiej, bardziej niż inni dotkliwie odczuwali brak takiej instytucji, bowiem od początku powstania Państwa Polskiego byli zmuszeni stale występować w obronie swoich uprawnień, nadanych im jeszcze przez władze zaborcze, a negowanych przeważnie obecnie przez władze polskie. Powyższemu zadaniu nie zawsze mogli oni skutecznie podołać, wobec braku oparcia o własną instytucję zawodową w rodzaju Izby Inżynierskiej we Lwowie, działającej na mocy odpowiedniej ustawy.

Występujący w obronie interesów zawodu przed władzami państwowymi przedstawiciele mierniczych przysięgłych byli stale przekonywani argumentem, że taki fach, nie posiadający zawodowej organizacji, opartej na ustawodawczym fundamencie, a zatem i nie mający żadnej egzekutywy względem tych swoich członków, którzyby nie odpowiadali swemu zadaniu, nie daje żadnej gwarancji należytego wykonywania zawodu przez poszczególnych jego członków, wobec czego winien podlegać stałej kontroli państwowej.

Nie mogąc odmówić pewnej słuszności powyższemu pogładowi, Związek Mierniczych Polskich w Warszawie gorąco popiera inicjatywę Izby Inżynierskiej we Lwowie w kierunku powołania odpowiedniej instytucji zawodowej, opartej i działającej na ustawie, któraby, jednocząc zawodowców danej specjalności, i stojąc na straży godności stanu oraz obrony praw zawodu, pogłębiałaby zarazem w nich poczucie zarówno solidarności,

jak i odpowiedzialności zawodowej i zapewniałaby tak Państwu, jak i społeczeństwu, należyte zaspokojenie potrzeb w danym zakresie.

Taka instytucja mogłaby, jeżeli nie w zupełności, to przynajmniej w znacznej mierze, odciążyć poszczególne urzędy państwowe z pewnych, wykonywanych obecnie przez państwo czynności technicznych, co z jednej strony ułatwiłoby wykonanie zadań tychże urzędów, z drugiej zaś przyczyniłoby się do odpowiedniego zmniejszenia ilości płatnych, a zbędnych urzędników w Państwie.

Powstaje jednak pytanie, czy instytucja powyższa winna jednoczyć w sobie wszystkich przedstawicieli bardzo już dziś rozgałęzionej techniki, czy też tylko przedstawicieli pewnych jej pokrewnych odłamów. Wobec tego, że połączenie wszystkich przedstawicieli poszczególnych odłamów wiedzy technicznej, jak np. elektrotechniki lub mechaniki, z przedstawicielami miernictwa lub architektury w jedną zawodową organizację dałoby, ze względu na wspomniany brak wspólności cech i interesów, raczej wynik ujemny, — byłibyśmy za powołaniem instytucji, obejmujących wyłącznie dział inżynierji mierniczej, w postaci Izby Mierniczych.

Nie wyłączamy jednak powołania instytucji, obejmujących wszystkie działy techniki, a więc i dział inżynierji mierniczej, zorganizowanych już wtedy w izby inżynierskie.

Wyrażamy nadzieję, że wzmianka powyższa posłuży do zapoczątkowania szerszej dyskusji na poruszony tutaj tylko bardzo pobieżnie temat.

*Józef Sienkiewicz inżynier
mierniczy przysięgły.*

O DOWODACH POMIAROWYCH,

wymaganych przez Okręgowe Urzędy Ziemskie przy
zatwierdzeniu projektu scalenia.

Niektóre Okr. Urz. Ziem., opierając się na mylnym interpretowaniu art. art. 27 — 31 ustawy o scalaniu gruntów z dnia 31/VII 1923 r. i §§ 70 —

82 przepisów wykonawczych do tejże ustawy, wymagają od geometry ułożenia rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego po scaleniu w ostatecznej formie, t. j. wykazane w tym rejestrze powierzchnie, w razie zatwierdzenia projektu scalenia przez Okr. Kom. Ziem., nie mogą ulec żadnym zmianom, ponieważ orzeczenie Okr. Kom. Ziem., zatwierdzające projekt scalenia wraz z odrysem planu ostatecznego i wykazem powierzchni poszczególnych działek zatwierdzonego projektu scalenia, posłużą podstawą dla urządzenia ksiąg gruntowych na scalone grunta.

Tego rodzaju interpretowanie ustawy jest błędne, ponieważ prawodawca, żądając w art. 28 prowizorycznego wykazania kolonji na gruncie, miał na celu danie możności stronie zainteresowanej, t. j. gospodarzom, dokładnego zapoznania się z projektem scalenia przed jego zatwierdzeniem przez Okr. Kom. Ziem., ażeby w ten sposób uniknąć bezpodstawnych częstokroć zażaleń ze strony gospodarzy na rzekome ich pokrzywdzenie. Dopiero po wycięciu kolonji na gruncie zainteresowani gospodarze mają możność zapoznać się szczegółowo z istotną wartością zaprojektowanych dla nich, jako równoważnik starego stanu posiadania, kolonij. Samo zaś słowo „prowizorycznie“, użyte przez prawodawcę, dostatecznie ściśle charakteryzuje jego intencje.

Art. 31 wzmiankowanej ustawy mówi o tem, że dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia Okr. Kom. Ziem. następuje utrwalenie granic i wykończenie planów, zgodnie z istniejącymi przepisami, a więc dopiero wtedy następuje sporządzenie ostatecznych dowodów pomiarowych, a w tej liczbie i ostateczne wyliczenie powierzchni zatwierdzonych kolonij.

Tak przedstawia się sprawa ze strony formalno-prawnej. Zobaczmy teraz, jak przedstawia się ona będzie ze strony jej praktycznego wykonania, w razie zachowania powyżej wzmiankowanych wymagań Okr. Urz. Ziem., ponieważ dla prawodawcy nie mogą być obojętne trudności, jakie przez wyciętych trzeba będzie przy wieloletnim w życie jego zamierzeń. Droga najprostsza i najprędzej prowadząca do celu musi być uznana za najlepszą i jest zadaniem władzy wykonawczej taką drogę odnaleźć.

W celu otrzymania ostatecznych danych, odnoszących się do powierzchni i wartości zaprojektowanych kolonij, geometra zmuszony byłby stosować znużające wyliczenia matematyczne, wymagające wielkiego nakładu pracy i czasu, co z konieczności wpływać będzie na wysokość wynagrodzenia za prace miernicze i opóźniać wykonanie takowych. Przypuśćmy, że geometra wymienione obliczenia wykonał, lecz te ostatnie jeszcze muszą być sprawdzone drogą dokonania szczegółowej rewizji przez Wydział Techniczny Okr. Urz. Ziem., co pociągnie za sobą znaczne wydatki ze Skarbu Państwa i w najlepszym razie na kilka miesięcy opóźni zatwierdzenie projektu scalenia przez Okr. Komisję Ziem., ponieważ tego rodzaju rewizja musiałaby

być dokonana przed rozpatrzeniem i zatwierdzeniem projektu scalenia. Przypuśćmy dalej, że wzmiankowana rewizja dała wyniki dodatnie i sporządzone dowody pomiarowe będą uznane za zgodne z wymaganiami instrukcji technicznej. Lecz przystem nie powinniśmy zapominać o tem, że strona techniczna nie rozstrzyga jeszcze sprawy o istotnej wartości projektu scalenia, w którym strona czysto gospodarcza powinna górować nad wszystkimi innymi względami, które w postępowaniu scaleniowym odgrywać muszą rolę drugorzędną. A że tak jest w rzeczywistości, to o tem łatwo przekonać się możemy chociażby z tego, że przyczyna olbrzymiej większości skarg na projekt scalenia jest wywołana złą klasyfikacją, nieodpowiednim położeniem kolonji lub wadliwym ustosunkowaniem w nich poszczególnych użytków i t. p.

Jak wynika z powyższego, na projekt scalenia, sporządzony pod względem techniki mierniczej nawet idealnie, co stwierdzi szczegółowa rewizja Wydziału technicznego, mogą być wnoszone do Okr. Urz. Ziem. liczne zażalenia, źródłem których będą czynniki natury czysto gospodarczej.

Okr. Kom. Ziem., rozpatrując projekt scalenia, może uznać część tego rodzaju zażaleń lub nawet wszystkie za słuszne i nakazać geometrze częściową lub całkowitą przeróbkę projektu scalenia. Czyli projekt, stojący wysoko pod względem precyzji technicznego wykonania, może okazać się pod względem gospodarczym mało wartościowym. A to jest zupełnie zrozumiałe, gdy na komasację patrzyć będziemy, jako na sprawę *par excellence* gospodarzów. To jest punkt widzenia istotnie prawidłowy i z niego wyłącznie ludność rolnicza ocenia wyniki prac scaleniowych, gdyż częstokroć projekt scalenia pod względem technicznym posiada poważne braki, lecz ludność z niego jest zadowolona, ponieważ została w nim dostatecznie uwzględniona strona gospodarza. Powinniśmy stale pamiętać o tem, że chociażkolwiek technika miernicza w procesie scaleniowym jest niezbędną, lecz spełnia ona funkcję czysto pomocniczą, służebną.

W razie ustalenia się w praktyce wzmiankowanych powyżej wymagań Okr. U. Z., nastąpią znaczne opóźnienia w zatwierdzaniu projektów scalenia i wejście uczestników scalenia w posiadanie zaprojektowanych kolonij odwlece się przynajmniej o rok jeden, przez co zostaną wyrządzone ludności i państwu wielkie materialne szkody.

Taki tryb postępowania znacznie podniesie wynagrodzenie za prace miernicze przy komasacji, ponieważ geometra, mając na względzie możliwość zmian projektu, co pociągnęłoby za sobą zmarnowanie wielkiego jego strony nakładu pracy, będzie starał się swoje interesy odpowiednio zagwarantować; Państwo również z tego powodu poniesie znaczne straty, ponieważ, w razie zmian w projekcie scalenia, nakazanych orzeczeniem Okr. K. Z., zostanie beżużytecznie zmarno-

wana praca wydziału, technicznego włożona w szczegółową rewizję dowodów pomiarowych.

Z powyżej przytoczonych rozważań wypływa, że: 1) wzmiankowane wymagania Okr. U. Z. są niezgodne z ustawą o scalaniu gruntów; 2) staną się one przyczyną znacznego opóźnienia w zakończeniu postępowania scaleniowego; 3) podniosą koszty wykonania prac technicznych przy scalaniu gruntów; 4) narażą ludność i Państwo na niepotrzebne zupełnie straty materialne. Z tych powodów, mając na względzie prawidłowy przebieg prac scaleniowych, koniecznym jest tryb postępowania scaleniowego możliwie uprościć, usunąwszy zupełnie to wszystko, co może zahamowywać prace komasacyjne.

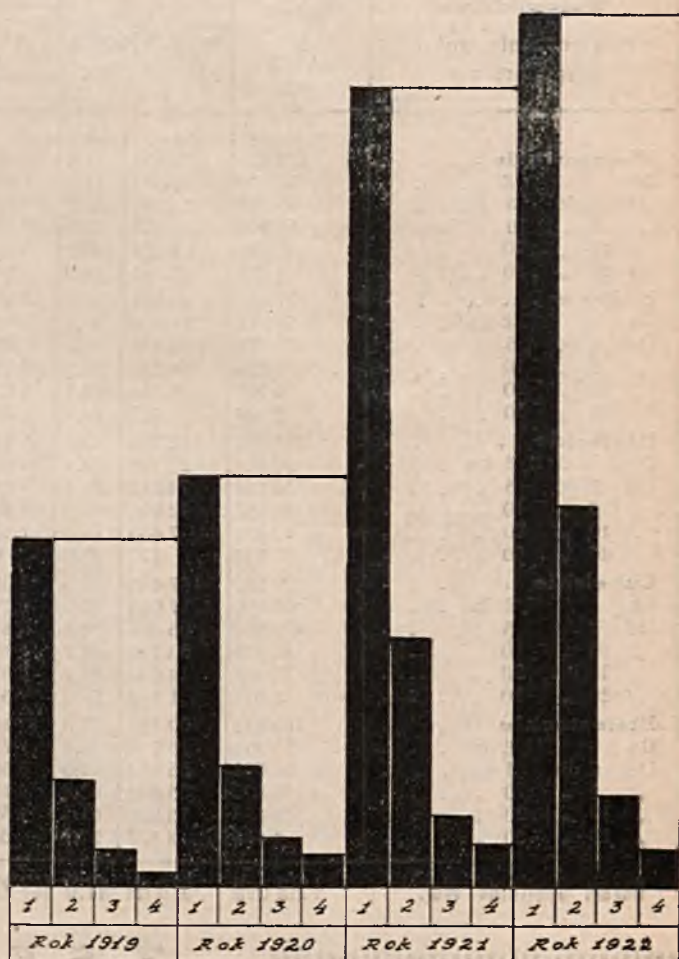
Najbardziej w tym celu nadawałby się następujący tryb postępowania: rejestr pomiarowo-klasyfikacyjny po scaleniu, załączony wraz z innymi dowodami do projektu scalania, przedłożonego do zatwierdzenia Okr. K. Z., może być sporządzony prowizorycznie, co jednakowoż nie oznacza wcale, że wykazane w nim powierzchnie mogą zawierać grube błędy, ponieważ takowe zostałyby wykryte przy rewizji prowizorycznie wyznaczonego na gruncie projektu scalania przez rewidenta pomiarów. Słowo „prowizorycznie“ należy rozumieć w tym znaczeniu, że w powierzchniach zaprojektowanych działek, gdy zostaną one ostatecznie wyliczone i zrewidowane po uprawomocnieniu się decyzji Okr. K. Z., zatwierdzającej projekt scalania, mogą zajść niewielkie zmiany w porównaniu z powierzchniami, jakie figurowały w rejestrze przy zatwierdzeniu projektu scalania przez Okr. K. Z.

W celu usunięcia sprzeczności, wywołanej różnicą w powierzchniach poszczególnych działek, wykazanych w rejestrze pomiarowo-klasyfikacyjnym po scaleniu prowizorycznym i ostatecznym, należałoby w decyzji Okr. K. Z., zatwierdzającej projekt scalania, uczynić zastrzeżenie, że powierzchnie w załączonym do decyzji rejestrze nie są ostateczne, lecz, na skutek bardziej ścisłych obliczeń i rewizyj Wydziału technicznego, mogą one ulec nieznacznym zmianom i że powierzchnie, ustalone przy ostatecznej rewizji, będą uważane jako ostateczne i wpisane do ksiąg hipotecznych.

Wskazany przez nas tryb postępowania przy sporządzaniu dowodów pomiarowych przy scalaniu gruntów, jako jedynie celowy i życiowy, powinien być w praktyce stosowany przez Urzędy Ziemskie, a Ministerstwo Reform Rolnych, jako najwyższy organ władzy państwowej, któremu została powierzona przebudowa ustroju rolnego w Polsce, powinno niezwłocznie wydać odpowiednie wyjaśnienia podwładnym ma Urzędem Ziemskim.

WYKAZ GRAFICZNY

postępu robót scaleniowych.

OBJAŚNIENIE

- 1 — roboty do wykonania (zgłoszone)
- 2 — „ dokonywane (nie ukończone)
- 3 — „ na gruncie ukończone
- 4 — „ umorzone decyzją O. U. Z.

Z amieszczonego powyżej wykresu postępu robót scaleniowych stwierdzamy niktę wyniki działalności Ministerstwa Reform Rolnych w wymienionej dziedzinie, stąd wnieśliśmy, że istnieją widocznie zapory, tamujące pęd żywiołowy w przeprowadzaniu tak ważnej meljoracji.

Zapory te rzeczywiście istnieją w postaci nie-normalnych warunków pracy mierniczego przy wyżej wzmiankowanych robotach.

Usunięcie owych przeszkód leży nietylko w interesie mierniczych, istotnych wykonawców robót scaleniowych, ale i całego zainteresowanego oraz uświadomionego społeczeństwa, bo dobrobyt jednostki i kraju zależy w znacznej mierze od pomyslnego przeprowadzenia pomienionych robót.

SZACHOWNICA *)

Liczba gospodarstw rolnych, posiadających szachownicę na gruntach własnych.

Gospodarstwa do 50 ha powierzchni rolnej.

Województwa Powierzchnia rolna gospodarstwa	Ogółem gospo- darstw	W tem posiadających szachownicę		Grunt orny składa się z								Liczba parceli niewiad.
				2	3	4	5	6-10	11-20	21-50	powyżej 50	
				parceli przedzielonych obcemi gruntami								
Warszawskie	229 213	85 858	37,4	25 983	16 137	10 756	6 911	6 506	6 451	1 921	527	666
Do 2 ha	58 679	8 589	14,3	3 430	1 949	1 159	606	915	253	23	4	70
Od 2 do 5 "	65 578	25 881	40,7	7 898	5 204	3 484	2 322	4 997	1 445	309	35	190
" 5 " 10 "	65 901	31 615	48,0	9 109	5 648	3 943	2 519	6 680	2 569	719	170	228
" 10 " 20 "	33 823	16 726	49,5	4 618	2 828	1 852	1 255	3 331	1 824	659	212	147
" 20 " 50 "	7 232	3 244	44,9	928	508	318	179	583	380	211	106	31
Łódzkie	201 363	83 949	41,6	29 609	17 668	10 718	6 747	15 242	3 604	290	13	58
Do 2 ha	55 311	11 810	21,3	5 226	2 935	1 558	800	1 148	127	4	—	12
Od 2 do 5 "	72 758	33 970	46,6	11 238	7 080	4 445	2 997	6 669	1 430	88	4	19
" 5 " 10 "	54 554	28 233	51,7	9 559	5 486	3 477	2 256	5 791	1 530	138	5	11
" 10 " 20 "	16 706	9 031	54,1	3 230	1 943	1 136	641	1 527	483	52	4	15
" 20 " 50 "	2 034	905	44,7	356	224	102	73	107	34	8	—	1
Kieleckie	307 941	152 792	49,6	44 485	29 573	20 557	14 294	32 698	9 918	1 028	30	209
Do 2 ha	96 761	27 191	28,1	10 952	6 190	3 818	2 028	3 451	629	49	3	71
Od 2 do 5 "	135 164	74 672	55,2	21 252	14 837	10 250	7 430	16 053	4 357	390	10	93
" 5 " 10 "	64 685	42 991	66,5	10 588	7 236	5 519	4 080	11 113	3 970	438	11	36
" 10 " 20 "	10 479	7 468	71,3	1 598	1 215	904	707	1 966	927	138	5	8
" 20 " 50 "	852	470	55,0	95	95	66	49	115	35	13	1	1
Lubelskie	292 839	147 405	50,3	37 033	27 993	18 001	12 280	32 831	13 681	4 413	484	689
Do 2 ha	68 006	17 026	25,0	6 178	3 860	2 123	1 355	2 493	4 569	57	5	106
Od 2 do 5 "	118 460	63 361	53,5	16 419	12 834	8 473	5 628	13 948	4 837	906	29	285
" 5 " 10 "	81 076	50 799	62,7	11 152	8 845	5 794	4 148	12 448	6 013	2 013	168	218
" 10 " 20 "	22 684	14 677	64,7	2 673	2 245	1 477	1 052	3 584	2 071	1 294	210	70
" 20 " 50 "	2 613	1 542	59,0	311	208	132	117	358	191	143	72	10
Białostockie	181 743	100 187	55,0	10 142	17 640	6 525	4 158	20 941	22 054	13 221	3 025	2 481
Do 2 ha	35 395	10 764	30,4	1 763	2 668	929	705	2 479	1 416	493	35	276
Od 2 do 5 "	60 692	36 184	59,6	3 357	7 641	2 555	1 577	8 756	7 427	3 728	389	754
" 5 " 10 "	56 802	35 698	62,8	3 131	5 247	2 022	1 296	6 872	9 623	5 582	1 049	876
" 10 " 20 "	24 438	15 020	61,4	1 580	1 802	865	490	2 519	3 250	2 860	1 173	481
" 20 " 50 "	4 415	2 521	57,1	311	282	154	90	315	338	558	379	94
Razem Centralne Woj.	213 099	570 191	47,0	147 252	109 011	66 557	44 390	118 218	55 708	20 873	4 079	4 103

Z SEJMU.

Uwagi do projektu zmian w rządowej ustawie o mierniczych przysięgłych,

przesłane do Sejmu przez Zrzeszenie geometrów w Lublinie

Te same motywy, które znajdujemy na początku „Uzasadnienia” projektu ustawy rządowej, to jest, że sprawa unormowania warunków wykonywania zawodu mierniczego jest nader ważną i pilną, skłaniają i nas do zabrania w niej głosu, gdy czas jeszcze poprawki i uzupełnienia wprowadzić.

Zdaniem naszym — elaborat rządowy nie osiąga głównego celu, bo weale nie normuje stosunków w miernictwie, do czego właśnie zmierzać powinien i o czem autor jego w wyjaśnieniu swem mówi z naciskiem. W niektórych punktach ustawy widać wprowadzić usiłowania dogodzenia tej, czy innej instytucji państwowej, z liczbą roszczeniach sobie prawo do kierowania w kraju miernictwem, ale nigdzie nie widać szczerzej chęci uporządko-

wania i wyplenia anarchji, która zapanowała i w tej dziedzinie pracy naszej zbiorowej. A obok tego projektodawca usiłuje przy tym ogniu upiec pieczeń polityczną i włącza do ustawy o mierniczych dążenia sfer reakcyjnych, aby niepodzielnym władzą ciała i duszy obywatela polskiego był wojewoda. Administracyjno-policyjne załatwianie wszelkich spraw na terenie demokratycznej Republiki Polskiej — to ideał, do którego sfery te stale zmierzają. Niepotrzeba im samorządu, — nie potrzeba wymiaru sprawiedliwości przez niezależne sądy, bo mają wojewodę, który panuje, rządzi i wychowuje.

Otóż zażeczenia te, jako szkodliwe dla Państwa, staramy się z projektu rządowego usunąć za pomocą wprowadzenia odpowiednich zmian redakcyjnych i zastąpienia wojewody przez sąd, lub też przez organy Ministerstwa Rob. Publ.

A dalej w projekcie rządowym opaszezona została zupełnie jedna kategoria mierniczych, a mia-

nowicie ei, eo mają przez władze polskie przyznany stopień geometry kl. I-ej, który ich do udziału w pracy i życiu mierniczem opoważnia. Nad tą sprawą nie możemy przejść do porządku dziennego, gdyż są to pracownicy bardzo pożyteczni, których Państwo może i powinno odpowiednio zażytkować i dlatego też w artykule z projektujemy dodać punkt d) i uwagę, eo nietylko umożliwi im dalsze istnienie, ale i uzyskanie tytułu mierniczego przysięgłego.

Co się zaś tyczy pracowników, którzy ze sztuką mierzenia zaznajamiali się w różny, ale niedostateczny sposób, bądź tu na miejscu, bądź też w Rosji przed i za Uralską i do dnia dzisiejszego, bez żadnej prawie kontroli, wykonywują fach mierniczy, to dla tej kategorii projektujemy czasowe, do 1 stycznia 1930 roku, zajęcie pod kontrolą i odpowiedzialnością dwóch Ministerstw, a mianowicie: Rob. Publ. i Reform Rol.. Uważamy bowiem, że miejsca praktykantów u mierniczych przysięgłych powinni zająć wyłącznie wychowañcy polskich szkół mierniczych, a nie ei, eo żadnych szans uzyskania kiedykolwiek uprawnień do wykonywania zawodu nie mają. przyezem niektórzy z nich nie są nawet obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej i ani języka, ani obyczajów nie znają. Załączony wyciąg z wykazu dwóch biur mierniczych dostatecznie rzecz tę oświecła*).

Ale nietylko biura prywatne, bo i kierownicy niektórych wydziałów technicznych przy Okr. Urz. Ziem. lubią otaczać się carofilami na „ow“, „in“, lub zraszczone „iez. (np. Lublin ma takich trzech), którzy teraz korzystają nawet z pewnych przywilejów, a kiedyś pełnili tu bardzo niezaszczytną misję „obrusiścielej“. A i dziś wyczekują tylko chwili zjawienia się białego cara, by zrzucić z siebie maskę baranka, którego Polska do łona swego przyczarowała, a stać się jawnymi wyrazicielami zabobnościami i imperjalizmu wschodniego.

Zwracamy również uwagę na art. 19, który projektujemy wprowadzić skreślić, ale bez ostatniego ustępu, zaczynającego się od słów: „Na obszarze województw: poznańskiego..... i t. d., który wstawiamy jako dodatek do art. 15. — Otóż, zdaniem naszym, pożądanem byłoby, aby jednej te same przepisy obowiązywały na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej, nie znając jednak stosunków prawnych tej dziedziny w b. zaborze niemieckim, obawiamy się z całego splotu tych stosunków wyrywać jeden szczegół.

A teraz przechodzimy do rzeczy bodaj najważniejszej, to jest do zaprowadzenia nad miernictwem kontroli racjonalnej, skrupulatnej, a jednocześnie zgodnej z duchem czasu.

Poprostu śmiesznem wydaje się motyw, który Ministerstwo Rob. Publ. przytacza dla wytłomaczenia, dlaczego mianowicie nie zdecydowało się ono na utworzenie w Polsce Izby Mierniczych

Przysięgłych, a oddaje w projekcie swym nadzór nad pracą zawodową mierniczych p. p. wojewodom. Otóż musimy przypomnieć autorowi ustawy i jej uzasadnienia, że u nas instytucji mierniczych przysięgłych w żaden sposób nie można nazwać nową, młodą, boć liczy ona w Polsce już wiek cały swego istnienia, ma wspaniałą przeszłość i ma tradycje. A zresztą, eo tu znaczą lata instytucji? Przy tego rodzaju rozumowania na każdy śmielszy krok jest zawsze zawezesnie.

Jesteśmy zdania, że czas wielki, aby i tę dziedzinę pracy oddać w opiekę samego społeczeństwa. Niech więc Ministerstwo Rob. Publ. nie zwleka z opracowaniem ustawy o Izbie Mierniczych Przysięgłych i niech się nie boi w jej ręce oddać pieczę nad wykonywaniem fachu mierniczego. Tymczasem czekamy na zorganizowanie fachowej kontroli przez Ministerstwo Rob. Publ. i jego agendy.

Dlaczego w ustawie umieszczone zostały art. art. 6, 7 i 24, jest to tajemnicą autora jej, my na to odpowiedzi nie znajdujemy. Bo jedno z dwojga: albo projektodawca pragnie szczerze podnieść poziom etyczny i wykształcenie fachowe naszych mierniczych, a w takim razie niech traktuje rzecz poważnie, — i nie pozwala sobie na drwiny z nauki szkolnej, długoletniej praktyki i kosztów, poniesionych na zdobycie wiedzy mierniczej, — albo niech nie bałamuci nas pozorami poprawy stosunków i wyprowadzenia miernictwa ze stanu anarchji, a zostawi każdemu swobodę zwalniania się wzajemnego od różnych egzaminów i praktyki i nagradzania tytułami bez realnego znaczenia.

Na zakończenie zwracamy raz jeszcze uwagę na ważność sprawy i konieczność jak najszybszego unormowania stosunków w miernictwie naszym. Niewolno bowiem lekceważyć fachu, plan którego, jako rezultat pracy, — jest podstawą całej prawie gospodarki naszej. Niewolno zapominać i o tem, że względy oszczędnościowe również nie pozwalają nam przejść do porządku dziennego nad ustawą o mierniczych przysięgłych. Mamy tu na myśli projekt utworzenia zamiast istniejących kilku jednego państwowego aparatu odpowiedzialnej kontroli i opieki nad miernictwem, o czem wypowiadamy się w art. 14 naszego projektu zmian w ustawie o mierniczych przysięgłych, którą, jeszcze raz to podkreślamy, należy potraktować z całą skrupulatnością i należytą powagą.

Lublin w maju 1924 r.

Projekt zmian w ustawie o mierniczych przysięgłych, wniesionej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowany przez Zrzeszenie Geometrów w Lublinie.

Art. 1. Pozostawić bez zmiany.

Do Art. 2. dodać:

„d) świadectwem złożenia egzamina

*) Załączony wyciąg z wykazu dwóch biur mierniczych w Warszawie oraz Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Lublinie — wysławiła daży stosunkowo procent pracowników — Rosjan, zatrudnionych w tych biurach.

na mierniezego kl. I przed specjalną Komisją w Warszawie."

"Uwaga: Przyczem dla tych praktykantów miernictwa, którzy w zawodzie tym pracują niemniej, niż lat 6, ukończyli conajmniej 5 klas szkoły średniej i odpowiadają warunkom 1-u i 5-u artykuła 1-go, w drodze wyjątku, przedłuża się prawo zdawania w Komisji egzamina na mierniezego kl. I na lat 5, to jest do 1-go kwietnia 1931 roku."

w Art. 3. w końcu pierwszego ustępu zamiast wyrazu „sześćoletnią” umieścić „czteroletnią”.

Do tego samego artykuła dodać:

"Uwaga. Dla kategorii osób, wymienionych w punktach b, c, d, artykuła poprzedniego, którym, drogą rozporządzeń miarodajnych władz polskich, przed wejściem w życie niniejszej Ustawy została zagwarantowana możliwość zdawania egzaminu na miernieczego przysięgłego po odbyciu dwuletniej praktyki, możliwość ta pozostaje bez zmiany i nadal".

Art. 4. zmienić na:

"Praktyczną znajomość zawodu należy udowodnić przedstawieniem świadectwa z odbytej praktyki (Art. 3.) i złożeniem specjalnego egzaminu o charakterze czysto praktycznym, któryby stwierdził dostateczne wyrobienie zawodowe, umiejętność wykonywania czynności mierniezych przysięgłych (Art. 9), oraz znajomość ustaw, rozporządzeń i instrukcji, normujących prace miernieze. Egzamin praktyczny obowiązuje kandydatów wszystkich kategorii."

Art. 5. zmienić na:

"Wymieniony w art. 4 egzamin odbywa się przed specjalną Komisją Egzaminacyjną, wyznaczoną przez Ministra Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. w porozumieniu z Ministrem Robót Publ. Komisje takie zostaną utworzone przy Wydziałach Mierniezych Politechniki w Warszawie i we Lwowie.

Skład komisji, program i termin egzaminów, oraz wysokość opłat egzaminacyjnych określi rozporządzenie wymienionych wyżej Ministrów, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi Ministrami."

Art. 6. i Art. 7. w brzmieniu Projektu Rządowego skreślić.

W tem miejscu umieścić artykuł treści następującej: „Poza sposobami zdobywania uprawnień do wykonywania zawodu mierniezego, omówionymi szeregowo w poprzednich artyku-

łach tej Ustawy, żadnych innych być nie może. W drodze wyjątkowej, na czas przejściowy, do 1-go stycznia 1930 r. Ministerstwu Robót Publ. i Reform Rolnych pozostawia się możliwość korzystania z pomocniczych sił mierniezych, które uprawnień dla siebie zdobyć nie mogą, ale praktycznie posiadają umiejętność mierzenia, nieinaczej jednak, jak pod kontrolą i odpowiedzialnością tych Ministerstw. Przyczem wydawanie tym praktykantom piśmiennych zezwoleń na prowadzenie robót mierniezych, jako sprzeciwiające się ogólnym zasadom i celowości niniejszej Ustawy, miejsca mieć nie może."

Art. 9. zmienić na:

"Mierniezy przysięgły ma prawo wykonywać na obszarze całego Państwa, zgodnie z istniejącymi ustawami i przepisami, wszystkie wogóle prace miernieze, wchodzące w zakres niższej geodezji, to jest takie, przy których niema potrzeby uwzględniania kulistości ziemi, a mianowicie:

- a) pomiary terenowe, oraz związane z niemi obliczenia powierzchni i objętości;
- b) plany i odrisy, sporządzane na podstawie własnych lub cudzych pomiarów;
- c) wszelkie czynności miernieze, związane z reformą rolną, a więc: sealanie gruntów, parcelacja, likwidacja serwitatów, zamiana gruntów, podział wspólnot i wyprostowanie granic;
- d) ustalanie, oznaczanie i regulowanie granic na wezwanie osób prywatnych, instytucyj rządowych i samorządowych lub sądów;
- e) pomiary i plany, wymagane do aktów rejentalnych i hipotek, lub w celach katastralnych.
- f) pomiary miast i osad, w celu przeprowadzenia ich regulacji;
- g) pomiary i plany gruntów, w celach meljoracyj rolnych, lub też projektowania dróg, kanałów i innych urządzeń technicznych;
- h) sprawdzanie i opinjowanie o planach, oraz obliczeniach geometrycznych w zakresie, wyżej wymienionym.

Nadto mierniezy przysięgły ma prawo wydawać zaświadczenia o odbytej u niego praktyce osobom, którym do otrzymania tytuła mierniezego przysięgłego brakuje praktyki, wymaganej przez art. 3., ale które posiadają wy-

kształcenie teorytyczne, odpowiadające wymaganiom art. 2.

Wyszczególnione powyżej prace mogą być wykonywane wyłącznie przez mierniczych przysięgłych przy współdziałaniu praktykantów mierniczych, lub też z ramienia odpowiednich urzędów państwowych, albo samorządowych przez ich własnych techników, o dostateczności kwalifikacyj, których decydują ogólne przepisy, a więc i niniejsza Ustawa. Prócz wyżej wymienionych mierniczych przysięgłych i ich praktykantów, nikt inny, a więc i osoby, należące do zawodów pokrewnych, ale nie posiadające odpowiedniego tytułu prawnego, żadnych prac mierniczych wykonywać nie mogą.

- Do Art. 10. dodać ustęp następujący:
„Organy władzy administracyjnej są obowiązane na żądanie mierniczego przysięgłego okazywać przy wykonywaniu przezeń czynności, wymienionych w art. 9., należyte współdziałanie.“
- Art. 11. zostawić w redakcji rządowej, skreśliwszy na początku 6-go wiersza wyrazy „względnie sprawdzenie“;
- Art. 12. i 13 zostawić bez zmiany.
- Art. 14. zmienić na:
„Mierniczy przysięgły przy wykonywaniu swego zawodu podlega nadzorowi i kontroli Izby Mierniczych Przysięgłych, która obowiązana jest czuwać nieustannie nad wykonywaniem fachu mierniczego, nieść przed Państwem i społeczeństwem odpowiedzialność za jego działalność i jednocześnie pilnować, aby prawa wykonawców (mierniczych przysięgłych) przez nikogo uszczuplane nie były. Do czasu zaś utworzenia Izby Mierniczych Przysięgłych odpowiedzialność za wykonywanie fachu mierniczego i opiekę nad nim wklada się na Ministerstwo Rob. Publ. Żadna inna instytucja państwowa nie jest władna przeprowadzać rewizję czynności, przez geometrów przysięgłych dokonywanych, ani też orzekać o ich wartości technicznej. Wszystkie te Ministerstwa, które posiadają się pracami mierniczymi, winny czuwać jedynie nad tem, aby dokumenty, sporządzane dla ich użytku przez geometrów przysięgłych, dostarczały im niezbędnych danych i zadośćczyniły potrzebom każdego z tych Ministerstw, w razie zaś wątpliwości co do technicznego wykonania tych dokumentów, o przeprowadzenie rewizji zwracać się one winny do Ministerstwa Rob. Publ.,

a później do Izby Mierniczych Przysięgłych.

Każdy mierniczy przysięgły obowiązany jest zarejestrować się w Województwie, na terytorjum którego mieszka i praktykuje, lub też wykonywać prace miernicze czasowo. Za niespełnienie tego przepisu w ciągu dwóch tygodni od daty zamieszkania, lub zaczęcia robót, województwo nakłada karę do wysokości 100 złotych.“

- Art. 15. zmienić na:
„W razie naruszenia przepisów art. 12, lub też gdy z czynności, albo zaniedbań mierniczego przysięgłego okaże się, że brak mu kwalifikacyj, jakich posiadanie, zgodnie z przepisami niniejszej Ustawy, musiało być stwierdzone przy udzielaniu tytułu i uprawnień mierniczego przysięgłego, może on być przez organy władzy państwowej, mającej bezpośredni nadzór nad jego działalnością zawodową, pociągnięty do odpowiedzialności sądowej i wyrokiem sądu pozbawiony praw wykonywania zawodu i używania tytułu mierniczego przysięgłego na zawsze, lub też na czas ograniczony.
Mierniczy przysięgły może być pozbawiony swych praw również w razie stwierdzenia nieprawdziwości dowodów, na podstawie których otrzymał swój tytuł, lub w razie dopuszczenia się przez niego czynów, pociągających za sobą utratę praw, o czym mowa w punkcie 5 art. 1. W tym jednak ostatnim wypadku na czas tej utraty. Na obszarze województw Poznańskiego, Pomorskiego i Górno-Sląskiego części woj. Śląskiego przepisy o odjęciu uprawnień mierniczego przysięgłego pozostają nie zmienione.“
- Art. 16. skreślić.
- Art. 17. zmienić na:
„W razie usunięcia przyczyn, które spowodowały odjęcie praw mierniczego przysięgłego, prawa te mogą być na prośbę osób interesowanych ponownie im nadane trybem wskazanym w artyk. 8.“
- Art. 18. skreślić.
- Art. 19. skreślić.
- Art. 20. zmienić na:
„Winny nieuprawnionego używania tytułu mierniczego przysięgłego będzie karany więzieniem do 6-ciu miesięcy i grzywną do 2000 złotych, lub jedną z tych kar, nałożonych wyrokiem Sądu Okręgowego.
Winny samodzielnego wykonywania zawodu mierniczego, bez odpowiednich

- do tego uprawnień, karany będzie przez Sąd Okręgowy grzywną do 1000 zł.
- Art. 21. pozostawić w redakcji rządowej.
- Art. 21. skreślić.
- Art. 23. zmienić:
 „Tytuł mierniczego przysięgłego przysługuje z mocy samego prawa: a) geometrom przysięgłym w b. zaborze rosyjskim i praskim, b) geometrom ewilnym (autoryzowanym) w b. zaborze austriackim i c) tym absolwentom Konstantynowskiego Instytutu Mierniczego w Moskwie, którzy, mając tytuł inżyniera mierniczego, praktykowali w Polsce przed wydaniem Ustawy z dnia 21 września 1922 r. (Dz. Ust. Rz. Pol. № 90, poz. 823) i z uprawnień tej Ustawy korzystali:

Uwaga. Obowiązek rejestracji i złożenie przysięgi (art. 8.) przez osoby, wymienione w tym artykule, ciąży na nich o tyle, o ile nie uczynili tego wobec władz polskich na podstawie dotychczasowych przepisów.

- Art. 24. skreślić.
- Art. 25. pozostawić w redakcji rządowej.
- Art. 26. pozostawić w redakcji rządowej, wykreśliwszy z niego ustęp zaczynający się od słów: „przepisy, dotyczące kwestji.... i kończący się wyrazami: „z wejściem w życie odnośnych rozporządzeń“.

Lublin, w maju 1924 r.

PROJEKT ZMIAN

do Ustawy o mierniczych przysięgłych, opracowany przez Związek mierniczych polskich woj. Białostockiego.

Zmiany w projekcie ustawy.

- Art. 1. pozostawić bez zmian w redakcji rządowej.
- Art. 2. dodać następujące punkty:
- d) świadectwem złożenia egzaminu na mierniczego klasy pierwszej w b. zaborze rosyjskim przed specjalną Komisją w Warszawie w 1917—23 roku;
- e) świadectwem ukończenia jednej ze szkół mierniczych w Rosji, lub zdania egzaminu na starszego pomocnika geometry przed komisją egzaminacyjną przy Konstantynowskim Instytucie Mierniczym w Moskwie przed 1918 rokiem.
- Art. 3. W ustępie pierwszym wyraz „sześciolatnią“ zamienić na „dwuletnią“. W końcu artykułu dodać uwagę:
- Uwaga: Dla kategorii osób, wymienionych w p.p. „b, c, d i e“ artykułu poprzedniego, którym drogą rozporządzeń miarodajnych władz polskich przed wejściem w życie niniejszej ustawy, została zagwarantowana możliwość zdawania egzaminu na mierniczego przysięgłego po odbyciu dwuletniej praktyki, ta możliwość zachowują i po wejściu w życie niniejszej ustawy.

- Art. 4. Nadać redakcję: „Praktyczną znajomość zawodu udowadnia się:
 Prócz przedstawienia świadectw z odbytej praktyki (art. 3), wymagane jest złożenie jeszcze specjal-

Uzasadnienie.

Do Art. 2. Uzupełniono punktami d) i e), gdyż rządowy projekt pominął mieleniem wymienionych w tych punktach techników mierniczych, aczkolwiek dotychczas przysługiwały im jednakowe prawa z kończącymi polskie państwowe szkoły miernicze. Liczba tych osób stanowi znaczny procent techników mierniczych b. zaboru rosyjskiego i dotychczas stanowiły one główne kadry wykonawców prac mierniczych, związanych z reformą rolną. Wielu z nich już dziesiątki lat pracują w zawodzie mierniczym, a więc byłoby wielką niesprawiedliwością pozbawienie tej kategorii osób możliwości uzyskania tytułu mierniczego przysięgłego drogą, wskazaną w niniejszej ustawie.

Do Art. 3. Zmniejszenie praktyki z sześciu lat do dwóch jest wywołane tem, że 2 lata w zupełności wystarczą dla zdobycia dostatecznego wyrobienia zawodowego dla osób, posiadających średnie wykształcenie zawodowe, tembardziej, że muszą one zdać egzamin praktyczny przed Komisją egzaminacyjną na mierniczych przysięgłych. Rzecz oczywista, że Komisja ta osobom, niedostatecznie przygotowanym, nie da tytułu mierniczego przysięgłego.

Praktyka 6-cio letnia stanowiła jest zadługą i odstraszającą zupełnie kandydatów do zawodu mierniczego, a szczególnie tych, którzy przez ukończenie państwowej szkoły mierniczej chcieli uzyskać tytuł mierniczego przysięgłego. Nawet już obecnie daje się zauważyć brak kandydatów do szkół mierniczych, co posłużyło przyczyną, że trzy z istniejących sześciu na całym obszarze Rzeczypospolitej Ministerstwo Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. postanowiło od jesieni 1924 r. zamknąć.

Do Art. 4. Zredagowano jaśniej i bardziej szczegółowo, co dało możliwość zmniejszyć liczbę następujących artykułów.

nego egzaminu o charakterze czysto praktycznym któryby stwierdził dostateczne wyrobienie zawodowe, umiejętność wykonywania czynności mierniczych przysięgłych (art. 9), oraz znajomość ustaw, rozporządzeń i instrukcji, normujących prace miernicze. Egzamin praktyczny obowiązuje wszystkich kandydatów,

Art. 5. Nadać redakcję: „Wymieniony w art. 4 egzamin odbywa się przed specjalną Komisją egzaminacyjną na mierniczych przysięgłych, wyznaczoną przez Ministra Rob. Pub. w porozumieniu z Ministrem Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. Tego rodzaju Komisje zostaną utworzone przy wydziałach mierniczych Politechniki w Warszawie i we Lwowie. Skład tych komisji, program i termin egzaminów, oraz wysokość opłat egzaminacyjnych określi rozporządzenie wyżej wymienionych Ministrów w porozumieniu z innymi zainteresowanymi Ministrami“.

Art. 6 i 7 Skreślić.

Art. 8. Nadać brzmienie: „O nadanie tytułu mierniczego przysięgłego należy złożyć podanie wraz z dowodami, zadośćczyniaczemi wymaganiami art. 1, do jednej z wymienionych w art. 5 komisji, która na podstawie złożonych dowodów orzeka o tem, czy dany kandydat może być do egzaminów dopuszczony, od takowych zwolniony całkowicie lub częściowo. Wrazie niedopuszczenia do egzaminów lub odmowy ze strony Komisji egzaminacyjnej udzielenia tytułu mierniczego przysięgłego, służy interesowanemu prawu odwołania się do Ministra Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. w ciągu 14 dni od daty doręczenia orzeczenia Komisji.

Imiona i nazwiska kandydatów, którzy złożą przepisane egzaminy, lub też, którym tytuł mierniczego przysięgłego zostanie przyznany na podstawie przedstawionych dowodów, zostaną przez Komisję egzaminacyjną zakomunikowane Ministrowi Wyzn. Rel. i Ośw. Publ., a następnie po odebraniu od nich przez tegoż Ministra lub organy jemu podwładne przysięgi, ogłoszone w Monitorze Polskim.

Jako dowód nadania tytułu mierniczego przysięgłego wzmiankowanym powyżej kandydatom, zostaną wydane przez Ministra Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. odpowiednie dyplomy.

Do Art. 5. Zmieniono redakcję i wprowadzono ściśle określenie co do miejsca i liczby komisji egzaminacyjnych na mierniczych przysięgłych. Wydziały miernicze przy politechnikach w Warszawie i we Lwowie, będąc najwyższymi ośrodkami wiedzy mierniczej w Polsce, posiadając wśród swych profesorów wybitnych teoretyków i praktyków na polu miernictwa, jak również niezbędne instrumenty i przyrządy miernicze, najbardziej nadają się dla utworzenia przy nich wymienionych Komisji. Dwie zaś takie Komisje w zupełności będą w stanie obsłużyć całą Polskę.

Do Art. 6, 7 i 23, które zostały połączone w jeden artykuł, gdyż są treścią do siebie zbyt zbliżone, dzięki czemu, ustawa zyskuje na jasności i przejrzystości. Tak się sprawa przedstawia ze strony czysto formalnej. Ze strony treści p. b. art. 6 został zupełnie skreślony, gdyż nawet dziesięcioletnia służba rządowa lub samorządowa nie może dawać dostatecznych gwarancji, że kandydat posiada dostateczne przygotowanie fachowe, wymagane dla uzyskania tytułu mierniczego przysięgłego. Tego rodzaju ulga stworzyłaby w rzeczywistości furtkę, przez którą przedostawałby się do zawodu mierniczych przysięgłych ludzie najmniej naogół utalentowani i przygotowani, a zatem, chcąc poziom miernictwa utrzymać na należytych poziomie, trzeba tę furtkę zamknąć. Co zaś do nauczycieli miernictwa w państwowych szkołach mierniczych, o których mówi tenże punkt art. 6, to ich kwalifikacje zawodowe są naogół na tyle wysokie, że 99% z pośród nich posiada tytuł mierniczego przysięgłego lub inżyniera przed objęciem posady nauczyciela, a więc ulga ta jest bezprzedmiotowa.

Do Art. 8. Zmiana treści tego artykułu jest konieczną ze względów zasadniczych, gdyż, jak w tym, tak i w następnych artykułach projekt rządowy nadaje wojewodzie zbyt szeroki zakres uprawnień i władzy względem mierniczych przysięgłych. Bo czyż można uznać wojewodę dostatecznie kompetentnym w sprawie nadawania i odbierania tytułu mierniczego przysięgłego? Z takimże samym powodzeniem p. wojewoda powinien nadawać tytuły lekarza, adwokata przysięgłego, inżyniera i t. p., czego niema i być nie może. Tego rodzaju karatela nad mierniczym przysięgłym stworzyć łatwo może podatny grant do różnych szykan i nadażyć ze strony p. wojewodów, czego prawodawca powinien unikać.

Z powyżej przytoczonych motywów funkcje p. wojewody zostały przelane na sądy, Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. i Komisję egzaminacyjną na mierniczych przysięgłych, które jedynie i, zgodnie z Konstytucją i prawem, są powołane do regulowania działalności mierniczych przysięgłych i posiadają każdy z tych organów w swym zakresie autorytet i kompetencję.

Rotę przysięgi i formę dyplomów opracuje Minister Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.

- Art. 9. ma brzmieć: „Mierniczowie przysięgli mają prawo wykonywać na obszarze całego Państwa, zgodnie z istniejącymi ustawami i przepisami, wogóle wszystkie prace miernicze, wchodzące w zakres tak zwanej geodezji niższej, przy których niema potrzeby uwzględniać kulistość ziemi, a mianowicie:
- a) pomiary terenowe oraz, związane z nimi, obliczenia powierzchni i objętości;
 - b) plany i odrisy sporządzane na podstawie własnych lub cudzych pomiarów;
 - c) wszelkie czynności miernicze, związane z reformą rolną, jako to: przy scalaniu gruntów, parcelacji majątków, likwidacji serwitutów, podziale wspólnot, wyprostowania granic i zamianie gruntów;
 - d) ustalanie, oznaczanie i regulowanie granic na wezwanie osób prywatnych, instytucyj rządowych lub sądów.
 - e) pomiary i plany, wymagane do hipotek, lub w celach katastralnych;
 - f) pomiary miast i osad i sporządzanie planów, w celu przeprowadzenia ich regulacji;
 - g) pomiary i plany, w celach meljoracyj rolnych, lub też projektowanie dróg, kanałów i innych urządzeń technicznych;
 - h) sprawdzanie i opinjowanie, jak samych pomiarów, tak i sporządzanych na ich podstawie planów i obliczeń w zakresie wyżej wymienionym;

Nadto mierniczowie przysięgli mają prawo wydawać zaświadczenia o odbytej u nich praktyce tak zw. aplikantom mierniczym, t. j. osobom, którym do otrzymania tytułu mierniczego przysięgłego brakuje praktyki, wymaganej art. 3, lecz które posiadają teoretyczne wykształcenie, wymagane art. 2.

Wyszczególnione powyżej prace mogą być wykonywane wyłącznie przez mierniczych przysięgłych przy współdziałaniu aplikantów mierniczych lub też z ramienia odpowiednich urzędów państwowych lub samorządowych przez ich własnych techników, o dostateczności kwalifikacyj których decydują wzmiankowane instytucje.

Innym osobom zawodów wolnych, prócz wyżej wymienionych mierniczych przysięgłych i aplikantów, wykonanie prac czysto mierniczych pod grozą odpowiedzialności sądowej według art. 20 zabrania się.

- Art. 10. W końcu artykułu dodać ustęp:
„Organy władzy administracyjnej są obowiązane okazywać mierniczemu przysięgłemu na jego żądanie należyte współdziałanie przy wykonywaniu czynności wskazanych w art. 9.
- Art. 11. pozostaje w redakcji rządowej bez zmiany.
Art. 12. pozostaje w redakcji rządowej bez zmiany.
Art. 13. pozostaje w redakcji rządowej bez zmiany.

- Art. 14. Nadać brzmienie: „Mierniczy przysięgli przy wykonywaniu swego zawodu podlega nadzorowi izby mierniczych przysięgłych od chwili jej utworzenia i prócz tego instytucjom państwowym, którym z tytułu istniejących przepisów prawnych przysługuje prawo nadzoru nad pracami mierniczymi.

Do Art. 9. Ścisłej i bardziej szczegółowo określone zostały zakres i rodzaje czynności mierniczego przysięgłego. Prócz tego świadomie wprowadzono pojęcie o tak zwanych aplikantach mierniczych, w celu ograniczenia możliwości zajmowania się pracą mierniczą osób, nie posiadających odpowiednich uprawnień i kwalifikacyj technicznych, gdyż tylko przy istnieniu tego rodzaju ograniczeń, zawód mierniczy może stanąć na dostatecznie wysokim poziomie, co jest koniecznym, przyjmując pod uwagę wielkie znaczenie prawnogospodarcze prac mierniczych. Taka wyłączność wykonywania zawodu istnieje w wielu dziedzinach pracy, jak np. w adwokaturze, budownictwie, medycynie i t. p., gdyż tylko w taki sposób społeczeństwo i państwo mogą stworzyć gwarancje, że wykonywanie pewnych funkcyj zostaje powierzono osobom, posiadającym wymagane kwalifikacje fachowe. Dzięki temu, że w zaborze rosyjskim kwestja osób uprawnionych do wykonywania zawodu mierniczego nie była ustawowo uregulowana, miernictwo w tym zaborze stało na stosunkowo niskim poziomie, szczególnie jeżeli porównać go z b. zaborzem pruskim. To było jedną z głównych przyczyn, że do zawodu mierniczego pchali się wykołofnicy z innych zawodów, którzy częstokroć posiadali słabe pojęcie o miernictwie, lecz samozwańczo nadawali sobie tytuł geometry (mierniczego) i wykonywali czynności miernicze z wielką szkodą dla ludności, gdyż pomiary i plany, przez nich wykonane, nie posiadały najmniejszej technicznej i prawnej wartości.

Jak wynika z powyższych motywów, wprowadzenie ograniczeń co do osób, uprawnionych do wykonywania zawodu mierniczego, jest koniecznym warunkiem postawienia miernictwa polskiego na dostatecznie wysokim poziomie.

Aplikantów miernictwa spotykamy w jednym z najważniejszych polskiej myśli mierniczej, a mianowicie, o tem traktuje § 25 i inne „Przepisów obowiązujących przy pomiarach.....“, wydanych w 1830 r. przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu Królestwa Polskiego, a więc to byłoby nawiązaniem z dawną i najlepszą tradycją polską, która po roku 1863 została świadomie przez rządy carskie spaczona.

Do Art. 14. Nadzór ze strony wojewody na podstawie motywów, przytoczonych do art. 3, został zamieniony przez nadzór ze strony izby mierniczych przysięgłych, gdy ta zostanie utworzoną, a do tego czasu — instytucjom państwowym, którym z mocy ustaw przysługuje prawo w pewnych wypadkach wykonywać nadzór nad pracą mierniczą. Tego

Mierniczy przysięgły obowiązany jest zarejestrować się w województwie, na terytorjum którego ma stałe miejsce zamieszkania, lub też wykonywuje czasowo prace miernicze, pod groźbą kary administracyjnej, nakładanej przez wojewodę, w wysokości 100 złotych.

Art. 15. Nadać redakcję: „W razie naruszenia przepisów, art. 12, lub też gdy z czynności lub zaniedbań mierniczego przysięgłego wykaże się u niego brak takich kwalifikacyj, których posiadanie, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, musiało być domniemywane przy udzielaniu tytułu i uprawnień mierniczego przysięgłego, może być on przez organy władzy państwowej, mającej bezpośredni nadzór nad jego zawodową działalnością (pracą), pociągnięty do odpowiedzialności sądowej i wyrokiem sądu pozbawiony praw wykonywania zawodu i używania tytułu mierniczego przysięgłego na zawsze lub też na czas nieograniczony.

Mierniczy przysięgły może być pozbawiony swych praw również w wypadku stwierdzenia nieprawdziwości dowodów, na podstawie których otrzymał swój tytuł, lub też w razie dopuszczenia się przez niego czynów, pociągających za sobą utratę praw, wymienionych w p. 5) art. 1, w tym jednak ostatnim wypadku na czas tej utraty.

Na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego przepisy o odjęciu uprawnień mierniczego przysięgłego pozostają nie zmienione.

Art. 16. Skreślić.

Art. 17. Nadać brzmienie: „W razie usunięcia przyczyn, które spowodowały odjęcie praw mierniczego przysięgłego, prawa te mogą być na prośbę zainteresowanych osób ponownie im nadane trybem, wskazanym w art. 8

Art. 18. Skreślić.

Art. 19. Skreślić.

Art. 20. Nadać brzmienie: „Winny nieuprawnionego używania tytułu mierniczego przysięgłego będzie karany więzieniem do 6 miesięcy i grzywną do 2000 złotych lub jedną z tych kar, nałożonych wyrokiem Sądu Okręgowego“.

rodzaju „prawo nadzoru przysługuje Ministerstwa Reform Rolnych nad pomiarami, związanymi z reformą rolną, lub Ministerstwa Robót Publicznych przy innych rodzajach pomiarów.

Nadzór zaś ze strony wojewody powinien sprowadzić do obowiązkowej rejestracji mierniczych w odpowiednim województwie, a pozatem byłoby sprzecznym z Konstytucją, gdyby wojewoda drogą administracyjną, a nie sądową, miał możność aresztować mierniczego przysięgłego, lub też uszczuplać jego prawa, co prawomocny jest czynić tylko sąd swoim wyrokiem.

Do Art. 15. Treść tego artykuła została uzgodniona ze zmianami, wprowadzonymi do innych artykułów niniejszej ustawy.

Do art. 16, winien być skreślony, gdyż treść jego została włączona do innych artykułów.

Do art. 17. Uzgodniono redakcję z poczynionymi zmianami w innych artykułach.

Do Art. 18. Jako niepotrzebny zupełnie, skreślić, ponieważ traktuje on o rzeczach, samych przez się zrozumiałych.

Do Art. 19. Ponieważ treść jego weszła w inne artykuły i podlega gruntownej zmianie, więc powinien być skreślony.

Do Art. 20. Kara za nieprawne używanie tytułu mierniczego przysięgłego została zwiększona znacznie w porównaniu z projektem rządowym, gdyż tego rodzaju przestępstwo powinno być bardzo surowo karane, gdyż, podszywając się pod ten tytuł, tego rodzaju osobniki mogą wyrządzać wielką szkodę ludności i obniżać w jej pojęciach zawód mierniczy.

Prócz tego projekt rządowy nie przewidywał kary za wykonywanie czynności mierniczych przez osoby, do tego nie upoważnione, a więc pod tym względem musi być on uzupełniony, gdyż, jeżeli ma być karane nieprawne używanie tytułu, to tembardziej musi być karane nieprawne wykonywanie zawodu.

Art. 21. Pozostawić w rządowej redakcji.

Art. 22. skreślić.

Art. 23. Na mocy ustawy niniejszej przysługuje z mocy samego prawa tytuł mierniczego przysięgłego:

- c) geometrom przysięgłym w b. zaborach rosyjskim i pruskim i geometrom cywilnym (autoryzowanym) w b. zaborze austriackim.

Uwaga: Obowiązek rejestracji i złożenie przysięgi (art. 8) przez osoby wymienione w tym artykule ciąży na nich o tyle, o ile nie uczynili tego wobec władz polskich na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 24. skreślić.

Art. 25. Pozostawić w rządowej redakcji.

Art. 26. Pozostawić w rządowej redakcji.

REFERAT.

odczytany przez posła p. Stefana Posackiego na pierwszym posiedzeniu Komisji Sejmowej Robót Publicznych i poświęcony Ustawie o mierniczych przysięgłych.

I.

Miernictwo, jako zawód, spełnia w państwach praworządnych, rolę pomocniczą przy sprawowaniu rządów przez naukowe określanie prawa własności, ścisłe oznaczanie obowiązków podatkowych, wymiar sprawiedliwości w kwestjach spornych, przez przeprowadzenie reform rolnych, a wreszcie przez ułatwienie państwu spełniania zadań naukowych w postaci pomiarów geodezyjnych o typie wyższym, jak: zdjęcia kraju, kartografia, geografja i astronomja.

W chwili odrodzenia się Polski — miernictwo w trzech zaborach było bardzo różnolite i nierównomierne pod względem wykształcenia naukowego i fachowego i w tym stanie trwa, niestety, do dnia dzisiejszego. — Skutek to długoletniej niewoli, dzięki której każdy zabór znaczył dzielnicowe swoje piętno i stąd te niejednolite i różne w technice i wyrazie typy zawodowców.

Ustawodawstwo polskie było jednym z pierwszych, które uregulowało sprawę wykształcenia zawodowego mierniczych i już w roku 1817 ustalono, że Wydział miernictwa łącznie z Wydziałami inżynierji i architektury ma podlegać Zarządowi Rady przychodów i skarbu, tworząc dla wszystkich trzech Wydziałów t. zw. Radę Budowniczą. Rada ta od roku 1833 miała prawo promować kandydatów na odnośny wydział, powołując corocznie t. zw. Komisję egzaminacyjną przez delegowanie ze swego grona po trzech egzaminatorów z każdego Wydziału, niemniej jednak jak 5 osób (3 z Wydziału specjalnego i po 1-y z Wydziałów łącznych.)

Do art. 22. Jako zbędny — skreślić.

Do art. 23 i 24. Ponieważ wszelkie wyjątki od pewnych zasad są nieporządane, gdyż stwarzają dla pewnej kategorii osób specjalne przywileje, czego przy nadawaniu uprawnień czysto technicznych powinno się unikać, chcąc dany zawód utrzymać na dostatecznie wysokim poziomie.

Czy 25-letnia służba geometry ewidencyjnego może być dostateczną rękojmnią, iż posiada on dostateczne kwalifikacje dla wykonywania czynności mierniczego przysięgłego — należy powątpiewać, a więc niema podstaw do udzielania im tego tytułu, uzyskanie którego jest określone w art. art. 1—8 niniejszej ustawy.

Inne drogi zdobycia tytułu mierniczego przysięgłego, prócz wskazanych w art. art. 1—8 w projektowanej przez nas redakcji, muszą być stanowczo raz na zawsze zamknięte, jeżeli rzeczywiście prawodawca pragnie utrzymać zawód ten na należytych poziomie.

Z chwilą rozdziału powyższych wydziałów, co nastąpiło w r. 1842, Wydział miernictwa pozostał przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych; Komisje zaś egzaminacyjne nie przestawały funkcjonować w ciągu dalszym, zatraciły tylko cechę wspólności poprzednich i powoływane już były odtąd dla każdego z Wydziałów oddzielnie: dla inżynierów przy politechnikach z udziałem delegatów z Wydziału inżynierów komunikacji lądowej i wodnej, dla architektów przy Uniwersytecie z udziałem budowniczych z Wydziału miejskiego, a dla mierniczych przy Wydziale Fizyczno-Matematycznym na Uniwersytecie warszawskim — przy współdziałaniu mierniczych stopni wyższych, najniżej kl. II-ej, delegowanych przez Biura miernicze.

Komisje te, działające nadal z ramienia Rady Dyrekcji, czynne były do chwili wybuchu wojny, na mocy obowiązującej instrukcji z roku 1833, zamieszczonej w tomie 1-y Przepisów administracyjnych Król. Pol. Wydziału komunikacji lądowej i wodnej, wydanej w r. 1866.

Kandydujący o uzyskanie stopnia przejściowego mierniczego przysięgłego, musiał złożyć do egzaminu jedną z przepisanych prac fachowych, jako dowód odbytej praktyki, względnie zdobytej wiedzy specjalnej, a następnie świadectwo maturalne z 8 klas gimnazjalnych lub 6 realnych, względnie udowodnienie, że opanował w wymaganym stopniu matematykę i fizykę, oraz zaświadczenie z odbytej, przynajmniej dwuletniej praktyki.

Mierniczowie byłych szkół zawodowych w Rosji z pełnym tytułem i prawem geometry państwowego — poddać się musieli dwuletniej praktyce na obszarze Królestwa, a następnie dodatkowo egzaminowi na Uniwersytecie warszawskim, wówczas dopiero uzyskiwali prawo samodzielnego wykonywania prac i tytuł mierniczego przysięgłego klasy II-ej.

Ta właśnie niezbędna matura łącznie z dwu-

letnią praktyką chroniły kraj nasz od niepożądanego napływu Rosjan, którzy często wymienionych danych nie posiadali, przyjmowani bowiem byli na mocy egzaminów konkursowych.

Ale i nie wszyscy nasi mierniczowie, bodaj znaczna większość, mogli przedstawić żadaną maturę. Ci wyjednywali od instytucji, jak np. Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, upoważnienie na prawo samodzielnego wykonywania robót dla tych właśnie instytucji, lecz stawiali się oni odąd urzędnikami danej tylko instytucji — i to po uprzednim jednakże przedstawieniu świadectw zawodowych z odbycia dwuletniej praktyki.

Tak było do wojny.

W czasie okupacji Niemcy stworzyli kursy miernicze o poziomie średnim, dążąc celowo do obniżenia wiedzy mierniczej, aby w ten sposób ułatwić swoim inżynierom mierniczym objęcie w przyszłości hegemonii w miernictwie.

Z odzyskaniem niepodległości utworzono na Politechnice Warszawskiej wydział inżynierji mierniczej o czteroletnim zakresie nauk.

Błędnym wobec powyższego byłby pogląd, że w Królestwie stało miernictwo na niskim czy średnim poziomie, przeciwnie ci, którzy się poddali egzaminowi i uzyskali stopień mierniczego klasy II-ej. stali zawodowo bardzo wysoko.

Pewien chaos i pogorszenie stosunków w miernictwie wywołały tylko odnośne zarządzenia Niemców-okupantów i Urzędu Ziemskiego, względnie Ministerstwa Reform Rolnych.

Inaczej kształtowały się stosunki w b. zaborze austriackim.

Zastęp miernicznych, t. zw. geometrów cywilnych, rekrutował się tam z byłych urzędników technicznych ewidencji katastru gruntowego i byłych leśników rządowych, którzy wykonywali mniejsze roboty pomiarowe.

Szkół specjalnych zawodowych nie było, oprócz technicznych, które jednak kształciły ogólnie, nie pomijając również przedmiotów, wchodzących w zakres miernictwa. Dopiero rozporządzenie Ministerstwa Stanu z dnia 11 grudnia 1860 roku uregulowało po raz pierwszy prawny stosunek techników cywilnych, a między nimi i geometrów — wobec władz, ustaliło również dowody uzdolnienia i wykształcenia.

Studja zawodowe geometrów cywilnych określało rozporządzenie Ministerjalne, a mianowicie wymagany był dowód ze studjów na kursie geodezyjnym akademji technicznej, albo na innym oddziale zawodowym jednej z akademji o kierunku technicznym, której egzamina państwowe obejmują także egzamin z wyższej geodezji.

I w tym zaborze niezbędna była conajmniej 4 letnia praktyka zawodowa i tylko po złożeniu świadectwa z odbycia tejeż, można było przystąpić do składania egzaminu, którego przedmiotami były: nauka o gospodarstwie społecznym, austriackie prawo administracyjne oraz ustawy i rozporządzenia, wchodzące w zakres zawodu kandydata.

Zawód mierniczy w Galicji w stosunku do innych zawodów technicznych był mało popłatny. Grono miejscowych profesorów (Senat) Politechniki lwowskiej ograniczyło studja dla miernicznych do lat 2, chcąc w ten sposób zachęcić młodzież do zapisywania się na Wydział mierniczy. Dwuletni ten program był jednak bardzo obszerny i słuchaczami byli uczniowie z egzaminem dojrzałości.

Podczas wojny światowej wyłoniły się w społeczeństwie polskim projekty odbudowy kraju we wszystkich dziedzinach techniki, a więc i w miernictwie. — Uznano tedy, że istniejące kursy geometrów należy przekształcić na 3-letnie studja inżynierji mierniczej.

W dniu 7 maja 1913 roku ukazały się rozporządzenie Ministerstwa Robót Publicznych, dotyczące techników cywilnych, które nowelizowało przestarzałe rozporządzenie z roku 1860.

Rozporządzenie powyższe wyliczało uprawnień techników cywilnych i określało obowiązki wobec władz, wogóle trafnie a celowo ujmowało całokształt spraw zawodowych techników cywilnych i jest obowiązujące do dziś dnia na terenie Małopolski.

W podobny sposób, jak w zaborze austriackim, rozwijał się zawód geometrów cywilnych w b. zaborze pruskim. — Ustawodawstwo pruskie uregulowało jednak kwestję geometrów cywilnych później, bo dopiero w roku 1887, podporządkowując sprawy miernicze Ministerstwu Skarbu.

Specjalnych szkół zawodowych nie było, istniały tylko wydziały na Akademji Rolniczej w Berlinie i na takiejże w Bön. Na tych obydwu akademjach funkcjonowała dla miernicznych Komisja egzaminacyjna. Pomienione Komisje egzaminacyjne podlegały wyższej Komisji egzaminacyjnej w Berlinie. Studja na akademjach trwały 4 lata i kończyły się egzaminem ustnym, piśmiennym i praktycznym. Zaprzysiężenie miernicznych następowało po złożeniu egzaminu przed Prezydentem Regencji. Po złożeniu przysięgi mierniczy miał prawo „występowania publicznego”, nie mógł jednakże prowadzić kancelarji. Dopiero po przysiędze i odbyciu 3-letniej praktyki u „samoistnego mierniczego”, mógł on prowadzić własną kancelarję publiczną. Przez 3 lata owej praktyki wykonywał prace zawodowe na własną odpowiedzialność, ale pod kierunkiem tego mierniczego, w którego biurze był meldowany.

Taki był stan wolnego miernictwa w chwili odrodzenia się Polski. Poziom nauki był bezsprzecznie wysoki, praktyka dłuższa, egzaminy ostre, a w rezultacie wielu wybitnych fachowców. Stan mierniczy więc na ziemiach polskich nie ustępował wcale temuż zawodowi w południowej i zachodniej Europie. Okupacja tylko obniżyła poziom miernictwa tworzeniem kursów, lecz z drugiej znów strony miarodajne sfery naukowe, — Senaty politechnik, — powodowane miłością Ojczyzny, wzmacniały w społeczeństwie pęd ku wiedzy przez zwiększenie zakresu nauk. Wysiłki jednak tych sfer niweczone były przez hasła odwrotne pewnych

obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, w których przyjmowali udział, ze wskazaniem powiatów, na których terenie prace te były podejmowane;

3) odpisy wierzytelne dowodów, stwierdzających kwalifikacje naukowe i fachowe, wreszcie

4) dowód stwierdzający obywatelstwo polskie, pełnię praw obywatelskich i nieskazitelną przeszłość.

§ 3. Udzielone upoważnienie do zawodowego wykonywania sealania gruntów jest upoważnieniem osobistym, przysługującym wyłącznie tej osobie fizycznej, na której imię zostało wydane.

Upoważnienie powyższe jest bezterminowe, lecz może być w każdym czasie cofnięte przez Ministra Reform Rolnych, a w szczególności w wypadkach:

- a) naruszania przez osoby upoważnione postanowień ustaw, związanych z przebudową ustroju rolnego, oraz rozporządzeń, przepisów i zarządzeń normujących ich wykonywanie;
- b) nadużyć popełnionych przez te osoby przy wykonywaniu swego zawodu, a zwłaszcza przy wykonywaniu prac, dotyczących przebudowy ustroju rolnego;
- c) wdrożenia przeciwko tym osobom dochodzeń karnych z powodu przestępstw z chęci zysku;
- d) nieudolnego wykonywania podejmowanych prac, wreszcie,
- e) utraty obywatelstwa polskiego.

Cofnięcie upoważnienia może być ponownie udzielone z wyjątkiem wypadków przewidzianych w p.p. b i e, lecz nie wcześniej jak po upływie roku, oraz w p. e — w razie całkowitego uniewinnienia w drodze sądowej.

§ 4. Cofnięcie upoważnienia pociąga za sobą niezwłoczne zawieszenie uprawnień, przewidzianych w § 9. W tych wypadkach osoba upoważniona, z chwilą otrzymania zawiadomienia o cofnięciu upoważnienia, winna w ciągu dni 7 przekazać powiatowemu urzędowi ziemskiemu wszelkie dowody i dokumenty dotyczące podjętej pracy, sporządzone względnie otrzymane od stron lub urzędów, a to pod rygorem ich przymusowego odebrania w drodze administracyjnej.

Wykończenie pracy w tym wypadku może być powierzona na wniosek rady uczestników sealania innej osobie upoważnionej, albo uskutekcznione z urzędu w terminie określonym przez okręgowy urząd ziemski.

§ 5. Niezależnie od osób fizycznych, pomienionych w § 1 rozporządzenia niniejszego, upoważnienie do zawodowego wykonywania sealania gruntów mogą otrzymać ubiegające się o nie spółki lub zrzeczenia, działające na mocy koncesji, lub zatwierdzonych statutów, przewidujących między innymi podejmowanie pod kontrolą urzędów ziemskich prac, dotyczących przebudowy ustroju rolnego, a w szczególności prac związanych ze sealaniem gruntów, oraz związku samorządowe.

§ 6. Upoważnienie do zawodowego wykonywania sealania gruntów pomienione w § poprzednim osoby prawne otrzymują pod warunkiem, że działalność ich w dziedzinie sealania gruntów podlegać będzie ścisłej kontroli Ministerstwa Reform Rolnych i podwładnych mu urzędów ziemskich, a mianowicie:

- a) okręgowym urzędem ziemskim przysługuje prawo wglądu we wszystkie akta, dotyczące działalności w dziedzinie sealania gruntów, oraz prawo wydawania w tym zakresie pracy miarodajnych zarządzeń, do których rzeczono osoby obowiązane są ściśle się stosować;
- b) z postępu poszczególnych prac scaleniowych osoby te przedkładać będą za pośrednictwem właściwego powiatowego urzędu ziemskiego do okręgowego urzędu ziemskiego sprawozdania w terminach i według wzorów do tego ustanawianych;
- c) o każdym posiedzeniu organów naczelnych zrzeczeń (rada nadzorcza, walne zebranie), na którym mają być rozpatrywane sprawy, związane ze sealaniem gruntów, winien być powiadomiony okręgowy urząd ziemski, na którego terenie działalności znajduje się siedziba zrzeczenia, wreszcie
- d) delegowanym na pomienione posiedzenia i zebrania urzędnikom Ministerstwa Reform Rolnych przysługiwać będzie prawo zawieszania wykonania zapadających uchwał, w przedmiocie prac podejmowanych w związku ze sealaniem gruntów; zażalenia w tym względzie rozstrzyga Minister Reform Rolnych ostatecznie.

Wykonywanie prac scaleniowych na gruncie osoby prawne mogą powierzać wyłącznie takim osobom fizycznym, które odpowiadają warunkom pomienionym w § 1 rozporządzenia niniejszego, stwierdzonym przez Ministra Reform Rolnych.

§ 7. Osoby prawne, ubiegające się o upoważnienie do zawodowego wykonywania sealania gruntów, winny przedłożyć za pośrednictwem okręgowego urzędu ziemskiego, na którego terenie działalności mają swą siedzibę, do Ministerstwa Reform Rolnych dowody i dokumenty następujące:

- a) należyście otemplowane podania o udzielenie upoważnienia;
- b) wierzytelny odpis statutu zalegalizowanego, względnie aktu spółki, oraz
- c) zobowiązanie osoby prawnej do przestrzegania warunków wyszczególnionych w § poprzednim, o ile we wspomnianym statucie względnie akcie spółki nie są przewidziane uprawnienia urzędów ziemskich do nadzoru i kontroli nad działalnością osoby prawnej w dziedzinie prac, podejmowanych w związku ze sealaniem gruntów.

§ 8. Postanowienia §§ 3 i 4 rozporządzenia niniejszego mają analogiczne zastosowanie i do upoważnionych osób prawnych.

§ 9. Zawodowe wykonywanie sealenia gruntów, trybem przewidzianym w ustawie z dnia 31 lipca 1923 r. o sealaniu gruntów, przez osoby upoważnione polega:

- a) na zaprojektowaniu obszaru sealenia,
- b) na sporządzeniu szczegółowego projektu sealenia na obszarze ustalonym orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej, oraz
- c) na wykonaniu zatwierdzonego projektu sealenia na gruncie.

Wyżej pomienione prace, a zwłaszcza wyszczególnione w p. p. **b** i **c**, na jednym obszarze sealenia winny być z reguły wykonywane przez jedną i tę samą osobę upoważnioną z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 4 rozporządzenia niniejszego.

§ 10. Podjęcie przez osoby upoważnione czynności mających na celu zaprojektowanie obszaru sealenia (p. a § 9), następuje na skutek bezpośredniego zwrócenia się do tych osób samych interesowanych.

Przed rozpoczęciem tych czynności osoby upoważnione, winny zakomunikować powiatowemu urzędowi ziemskiemu, przynajmniej na 7 dni przedtem, termin podjęcia prac na gruncie. Na skutek powyższego zawiadomienia powiatowy urząd ziemski na żądanie przekazuje osobie upoważnionej wszelkie dowody i dokumenty, dotyczące zamierzonej pracy, względnie zezwala na sporządzenie odpisów i odrysów ze wspomnianych dokumentów. O ile prace te są podejmowane przez osoby prawne (§ 5) winny one równocześnie podać nazwisko i imię delegowanego w tym celu na miejsce swego funkcyjnarjusza.

§ 11. Zaprojektowanie obszaru sealenia przez osoby upoważnione winno się odbywać trybem przewidzianym w §§ 42—45 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1925 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 31 lipca 1923 r., o sealaniu gruntów (Dz. U. R. P. r. 1924 № 26, poz. 266) z tą zmianą, że czynności komisarza ziemskiego wykonywa osoba upoważniona (§ 1) względnie funkcyjnarjusz upoważnionej osoby prawnej (§ 5), (technicy sealeniowi), oraz, że w razie potrzeby mogą oni do współpracy powoływać rzeczoznawców.

Projektowany obszar sealenia winien umożliwić wykonanie czynności przewidzianych w art. 7 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o sealaniu gruntów.

§ 12. Opracowany przez osoby upoważnione projekt obszaru sealenia wraz z wnioskiem interesowanym w przedmiocie wdrożenia postępowania sealeniowego oraz dokumentami i dowodami, wyszczególnionymi w §§ 38 i 45 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. i dokumentami otrzymanymi z powiatowego urzędu ziemskiego (§ 8), winien być przekazany właściwemu komisarzowi ziemskiemu, który w ciągu dni 30 obowiązany jest zjechać na miejsce, stwierdzić zgodność wniosku z postanowieniami ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o sealaniu gruntów,

wreszcie zaopiniować o racjonalności projektowanego obszaru sealania. W razie uznania opracowanego projektu za nieracjonalny, względnie stwierdzenia, że został opracowany niezgodnie z cytowanym wyżej rozporządzeniem z dnia 27 lutego 1924 r. komisarz ziemski zwraca akta osobie upoważnionej do uzupełnienia. Uzupełniony w myśl opinii komisarza ziemskiego projekt zostaje przesłany niezwłocznie do okręgowego urzędu ziemskiego, celem wniesienia na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej do zatwierdzenia, a w następstwie wykonania czynności, wyszczególnionych w § 48 tegoż rozporządzenia.

W razie rozbieżności zdań pomiędzy komisarzem ziemskim, a osobą upoważnioną w przedmiocie określenia obszaru sealenia, ta ostatnia dokona żądanego uzupełnienia, a przy przedłożeniu projektu zaznaczy, o ile i dlaczego różni się z opinią komisarza ziemskiego.

§ 13. Opracowanie projektu obszaru sealenia przez osoby upoważnione z reguły nie może przekraczać 2 miesięcy od daty powiadomienia powiatowego urzędu ziemskiego o rozpoczęciu prac (§ 10). Po upływie tego terminu komisarz ziemski, albo na skutek uzasadnionej okoliczności przedłuży termin opracowania, albo też zarządzi niezwłocznie zwrotu akt i dokumentów, przekazanych przez powiatowy urząd ziemski w związku z podjęciem pracy.

§ 14. Podjęcie prac wyszczególnionych w p. b § 9 rozporządzenia niniejszego może nastąpić nie wcześniej, niż po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej w przedmiocie wdrożenia postępowania sealeniowego i wykonania przez urzędy ziemskie czynności, przewidzianych w §§ 48—52 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. oraz na skutek otrzymanej delegacji z okręgowego urzędu ziemskiego, o której tenże urząd zawiadomi właściwego komisarza ziemskiego, starostę i osoby interesowane (rady uczestników sealenia, przedstawicieli sealanych dóbr ziemskich).

§ 15. Delegowanie przez okręgowy urząd ziemski osób upoważnionych celem podjęcia przez nich czynności, dotyczących opracowania szczegółowego projektu sealenia, (§ 14), następuje bądź z własnej inicjatywy tego urzędu, bądź na wniosek rady uczestników sealenia, względnie delegatów tych rad lub przedstawicieli dóbr ziemskich (obszarów dworskich) oraz po uprzednim zawarciu przez okręgowy urząd ziemski w tym względzie umowy z osobą upoważnioną.

W wypadkach, gdy wszystkie rady uczestników sealenia i wszyscy przedstawiciele dóbr ziemskich (obszarów dworskich) danego obszaru sealenia zawarą umowę z osobą upoważnioną, w przedmiocie opracowania przez nią, szczegółowego projektu sealenia, okręgowy urząd ziemski deleguje technika sealeniowego bez uprzedniego zawarcia z nim w tym względzie umowy, jednakże przy zachowaniu postanowień § 55 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.

§ 16. Delegowana przez okręgowy urząd ziemski osoba upoważniona (§ 1), względnie delegowany przez tenże urząd funkcjonariusz upoważnionej osoby prawnej (§ 5) — (technicy sealeniowi), przy wykonywaniu czynności, mających na celu opracowanie szczegółowego projektu sealenia (p. b § 9), stosować się będą do przepisów następujących:

1) prace pomiarowe na gruncie wyżej wymienieni technicy sealeniowi wykonywać mogą osobiście, o ile niezależnie od uprawnień normowanych niniejszym rozporządzeniem — posiadają uprawnienia, przewidziane w rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dnia 14 grudnia 1923 r. w sprawie upoważnienia niektórych kategorii mierzniczych do wykonywania czynności pomiarowych, związanych z przebadaniem ustroju rolnego (Dz. U. R. P. № 132 poz. 1097), względnie pod ich bezpośrednim nadzorem i na ich wyłączną odpowiedzialność przeprowadzać będą geometrzy z pośród osób wyszczególnionych we wspomnianym wyżej rozporządzeniu z dnia 14 grudnia 1923 r.

2) przy wykonywaniu prac pomiarowych mają zastosowanie przepisy techniczne, obowiązujące w urzędach ziemskich, a w szczególności odnośne postanowienia cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.

3) W celu ustalenia zasad podziału wspólnot gruntowych, względnie ich użytkowania, określenia ich obszaru projektowanego na cele miejscowej użyteczności ogólnej, dokonania wyboru rzeczoznawców do komisji szacunkowych i t. p. spraw związanych ze sealeniem gruntów, tudzież w celu rozważenia życzeń poszczególnych uczestników sealenia, technikowi sealeniowemu przysługuje prawo bezpośredniego zwoływania posiedzeń rady uczestników sealenia oraz zwoływania zebrań delegatów tych rad i przewodniczenia na tych ostatnich, ponadto przysługuje prawo przedkładania na tych posiedzeniach i zebraniach konkretnych wniosków, dotyczących opracowywanego projektu sealenia.

Na powyższych posiedzeniach i zebraniach technik sealeniowy posiada tylko głos doradczy. Protokół z posiedzenia rady uczestników sealenia w przedmiocie wyboru rzeczoznawców do komisji szacunkowej winien być poświadczony przez komisarza ziemskiego.

4) Czynności klasyfikacyjno-szacunkowe technika sealeniowy przeprowadza przez komisję szacunkową w składzie przewidzianym w art. 26 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o sealeniu gruntów, której w zastępstwie komisarza ziemskiego przewodniczy, przestrzegając ściśle postanowienia §§ 62 do 68 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r.

5) W wypadkach stwierdzenia niezgodności uchwał Rady uczestników sealenia z przepisami ustawy o sealeniu gruntów, względnie postanowienia rozporządzeń, przepisów i zarządzeń w przedmiocie wykonywania tej ustawy, lub też wogóle ujawnienia szkodliwej dla akcji sealenia działalności poszczególnych uczestników lub rad uczestników względnie delegatów tych rad, technikowi

sealeniowemu przysługuje prawo zwrócenia się do powiatowego urzędu ziemskiego, celem niezwłocznego wydania odpowiednich zarządzeń.

6) W celu ustalenia starego stanu posiadania, technik sealeniowy obowiązany jest uprzednio na 14 dni przed zakończeniem prac wyszczególnionych w § 71 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. powiadomić o tem komisarza ziemskiego, który winien z reguły na oznaczony dzień ukończenia wspomnianych prac, a w każdym razie nie później niż w siedem dni od tego terminu zwołać zebranie wszystkich uczestników sealenia, oraz dokonać czynności przewidzianych w § 72 powyższego rozporządzenia z dnia 27 lutego 1924 r.

7) Przed przystąpieniem do opracowania szczegółowego projektu sealenia, technik sealeniowy winien zaznajomić się z życzeniami uczestników sealenia, ustalić ich wnioski w przedmiocie projektu sealenia, dokompletować dowody stwierdzające tytuły własności (posiadania) oraz ustalić łącznie z radą uczestników (względnie delegatami tych rad i przedstawicielami sealanych dóbr ziemskich (obszarów dworskich) — główne wytyczne do projektu sealenia, jako to: zasady wyprostowania starych lub utworzenia nowych granic poszczególnych jednostek administracyjnych; kierunek i przybliżone położenie dróg, przy których leżeć będą przyszłe siedliska (osiedla) uczestników sealenia; zasady rozmieszczenia sealanych działek i t. p.

8) Przy opracowaniu szczegółowego projektu sealenia, które następuje po uprzednim stwierdzeniu i ustaleniu starego stanu posiadania (p. 6), technik sealeniowy, opierając się na materiałach i dowodach wyżej wymienionych w p. 7, winien ściśle przestrzegać zasad prawidłowego sealenia, a zwłaszcza zasad wyszczególnionych w cyt. wyżej rozporządzeniu Ministra Reform Rolnych z dn. 27 lutego 1924 r.; wreszcie

9) opracowany przez technika sealeniowego szczegółowy projekt sealenia winien odpowiadać wymogom wyłączonej w §§ 76—80 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r.

§ 17. Wszelkie umowy i układy zawarte w toku postępowania sealeniowego pomiędzy uczestnikami sealenia, o ile nie sprzeciwiają się postanowieniom ustawy z dnia 31 lipca 1923 roku o sealeniu gruntów, winny być do swej ważności poświadczone przez komisarza ziemskiego, względnie przed tymże komisarzem spisane.

§ 18. Opracowany przez technika sealeniowego projekt sealenia gruntów, po dokonaniu rewizji technicznej, przewidzianej w § 80 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. winien być przekazany wraz ze wszystkimi dowodami i dokumentami, sporządzonymi i zbraniami w toku jego opracowania do powiatowego urzędu ziemskiego, który nadaje dalszy bieg sprawie trybem, przewidzianym w §§ 81 i 82 powyższego rozporządzenia. Na zebraniu przewidzianym we wspomnianym wyżej § 81 rozporzą-

dzenia, obecność technika scaleniowego jest nieodzowną, celem udzielania wyjaśnień przy ustalaniu opinii uczestników scalenia o sporządzonym projekcie. W tym celu komisarz ziemski winien o terminie tego zebrania powiadomić uprzednio technika scaleniowego, którego nieprzybycie bez uzasadnionych powodów, może spowodować skutki, przewidziane w § 3 rozporządzenia niniejszego.

§ 19. Wykonanie przez osoby upoważnione czynności wyszczególnionych w p. c. § 9 rozporządzenia niniejszego, ogranicza się wyłącznie do utrwalenia na granie granie poszczególnych działek na podstawie zatwierdzonego orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej projektu scalenia oraz na przedłożeniu do okręgowego urzędu ziemskiego niezbędnych dowodów pomiarowych (§ 21).

W tym celu okręgowy urząd ziemski, niezwłocznie po uprawomocnienia się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, prześle osobie upoważnionej odpis pomienionego orzeczenia.

§ 20. Utrwalenie na granie granie nowopowstałych w wyniku scalenia działek winno być przeprowadzone zgodnie z postanowieniami § 85 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r. Rozpoczęcie tych prac winno nastąpić w terminie wskazanym przez okręgowy urząd ziemski. O dniu, w którym powyższe prace mogą być ukończone, osoby upoważnione winny zawiadomić przynajmniej na 7 dni przedtem powiatowy urząd ziemski, celem podjęcia dalszego biegu sprawy w myśl postanowień § 86 i nast. wspomnianego wyżej rozporządzenia.

§ 21. Oprócz dokumentów i dowodów pomiarowych, sporządzonych w związku z opracowaniem projektu scalenia (§§ 70, 76 i 77 cyt. rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 lutego 1924 r.), osoby upoważnione obowiązane są, w terminie najpóźniej 6-miesięcznym od daty zakończenia prac nad utrwaleniem na granie granie nowopowstałych w wyniku scalenia działek (§ 20), przedłożyć do okręgowego urzędu ziemskiego, niezależnie od operatu pomiarowego przewidzianego odnośnymi przepisami technicznymi, następujące załączniki oraz dodatkowe dowody pomiarowe:

- a) zmniejszone w dowolnej skali plany całego obszaru scalenia, uwidoczniające: jeden — stan przed scaleniem oraz drugi — stan po scaleniu, kolorowane, lecz bez żadnych cyfrowych danych, dotyczących granie i obszaru, sporządzony każdy na papierze rozmiarów 40x50 cm., wraz z ogólnym opisem obszaru i wyszczególnieniem charakterystycznych cech wykonanego scalenia i
- b) kolorowane kopje planów na kalcie płóciennej na każdą scaloną posiadłość oddzielnie z podaniem obszaru poszczególnych użytków rolnych, wraz z odpisami odnośnych części ogólnego rejestru pomiarowego po scaleniu.

Powyższe dowody i dokumenty pomiarowe winny być sporządzone zgodnie z przepisami obo-

wiązującymi w tej mierze w urzędach ziemskich.

§ 22. Urzędy ziemskie obowiązane są w toku podjętych prac okazywać osobom upoważnionym w granicach swych uprawnień pomoc przez: umożliwienie wglądu do akt tych urzędów, dotyczących podjętych prac; wzywianie na żądanie tych osób (na ich koszt) świadków, biegłych i t. p.; udzielanie na żądanie wskazówek i opinii; możliwie bezzwłoczne rozpatrzenie przedkładanych przez nich wniosków; wyiednywanie, o ile się okaże tego potrzeba, opinii innych władz i urzędów i t. p.

W wypadkach konieczności w związku ze scaleniem dokonania likwidacji serwitutów dziedzinami obciążonych lub do korzystania z nich uprawionych, a objętych obszarem scalenia, urzędy ziemskie przedsięwzją niezwłocznie niezbędne zarządzenia, przewidziane odnośnymi ustawami o likwidacji serwitutów, mającej na celu jaknajspieszniejsze przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego, tak aby ono nie tamowało prawidłowego biegu postępowania scaleniowego.

§ 23. Wszelkie skargi i zażalenia na czynności osób upoważnionych, z wyjątkiem skarg wpływających z niedotrzymania umów ze stronami (§ 15 ust. końcowych), które podlegają rozpatrzeniu we właściwych sądach, osoby interesowane winny przedkładać do powiatowego urzędu ziemskiego.

Na skutek powyższych skarg i zażaleń komisarz ziemski obowiązany jest najdalej w ciągu dni 30 od daty ich otrzymania przeprowadzić dochodzenie i wyniki dochodzenia wraz ze swą opinią i wnioskiem przesłać do rozstrzygnięcia okręgowemu urzędowi ziemskiemu.

Niezależnie od powyższego komisarzowi ziemskiemu przysługuje prawo bezpośredniego nadzoru nad działalnością osób upoważnionych i wglądu w przebieg wykonywanych przez nie prac, a w związku z tem prawo udzielania wskazówek, korygowania projektów i t. p. Do pomienionych wyżej zarządzeń komisarza ziemskiego osoby upoważnione winny się ściśle stosować; od zarządzeń powyższych osoby upoważnione mogą się odnieść do okręgowego urzędu ziemskiego za pośrednictwem tegoż komisarza.

§ 24. Z postępu prac na granie osoby upoważnione przedkładają, za pośrednictwem powiatowego urzędu ziemskiego, do okręgowego urzędu ziemskiego sprawozdania w terminach i według wzorów w tym celu ustanawianych.

Na skutek powyższych danych sprawozdawczych powiatowy i okręgowy urząd ziemski odnotowuje w ustanowionych do tego repertoriach i kontrolach przebieg i postęp pracy.

§ 25. Za techniczne wykonanie scalenia gruntów, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w ustępie końcowym § 15 rozporządzenia niniejszego, osoby upoważnione pobierać będą z okręgowego urzędu ziemskiego wynagrodzenie, każdorazowo określane przez tenże urząd w umowach z osobami upoważnionymi zawartych, w zależności od miejscowych warunków pracy.

§ 26. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Z. Ludkiewicz*.

Pismo okólne Ministerstwa Reform Rolnych

(№ 790/T.O. z d. 17 kwietnia 1924 r.)

w sprawie oddawania przez O. U. Z. geometrom upoważnionym robót regulacyjno-pomiarowych w b. dzielnicy rosyjskiej.

Przy oddawaniu w roku bieżącym z urzędu prac pomiarowych, związanych z komasacją gruntów, oraz z innymi pracami regulacyjnymi, na zasadzie zawieranych z geometrami upoważnionymi umów, Okręgowe Urzędy Ziemskie winny się kierować wskazówkami, podanymi w tej sprawie w latach 1922 i 1923 oraz w piśmie Ministerstwa Reform Rolnych z dnia 17 kwietnia r. b. № 788/T. O. Zarazem Okręgowe Urzędy Ziemskie winny mieć na uwadze, aby ogólny koszt wykonania na terenie Okręgowego Urzędu Ziemskiego prac komasacyjno-pomiarowych nie przekroczył sumy opłat, które mają być pobrane za te prace w myśl § 29 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27.II r. b. (Dz. Ust. R. P. z r. 1924 № 26 poz. 266), z wyjątkiem, oczywiście, wypadków częściowego, lub całkowitego zwolnienia uczestników scalenia od opłat—w myśl ustępu 3 art. 11 ustawy z dnia 31.VII 1923 r. o scalaniu gruntów.

Dla osiągnięcia powyższego celu Okręgowe Urzędy Ziemskie winny uważać normy podane w wymienionem rozporządzeniu, jako przeciętne, i w szczegółowych warunkach konkursu ustalać wytyczne normy wynagrodzenia, od których ma być ogłoszony konkurs „in minus” dla każdego poszczególnego obiektu indywidualnie w zależności od trudności jego technicznego wykonania. Tym sposobem w poszczególnych wypadkach normy wytyczne wynagrodzenia dla pewnych obiektów mogą przekraczać obowiązujące normy opłat, natomiast w innych wypadkach rzeczzone normy winny być odpowiednio zredukowane.

Co zaś do wytycznych norm wynagrodzenia za pozostałe prace regulacyjno-pomiarowe, to dla warunków r. b. ustala się je następująco:

- 1) w pracach, związanych z przymusową likwidacją serwitutów:
 - a) przy obszarach do 25 ha po 30 złotych za dzień pracy w polu i po 20 złotych za dzień pracy w biurze, oraz zwrot faktycznych kosztów podróży, licząc te koszty tak, jak funkcjonariuszom VIII stopnia służbowego.
 - b) przy obszarach ponad 25 ha po 9 złotych za ha.
- 2) w pozostałych pracach regulacyjnych:
 - a) przy obszarach do 25 ha normy także jak i w p. 1 a.
 - b) przy obszarach ponad 25 ha po 6,5 zł. za ha.

W wypadkach, gdy będą wymagane nie plany lecz szkice, to przewidziane w pp. b wynagrodzenie mierniczego winno być odpowiednio zredukowane o 30%.

Wyżej podane pod p. 1 i 2 normy wytyczne należy rozumieć jako maksymalne z tem, że w szczegółowych warunkach konkursu winny być one odpowiednio obniżane tak, aby w szczególności w stosunku do przymusowej likwidacji serwitutów wynagrodzenie możliwie nie przekraczało przeciętnie 8 złotych od 1 ha.

Konkurs na oddanie prac regulacyjno-pomiarowych winien być ogłoszony razem z konkursem na prace parcelacyjne według wskazówek tutejszego pisma okólnego z dnia 17 kwietnia r. bież. № 788/T. O., przyczem w szczegółowych warunkach konkursu winny być podane wszystkie dane, charakteryzujące trudność technicznego wykonania każdego z poszczególnych obiektów.

Wzory umów, obowiązujące przy oddawaniu mierniczym prywatnym prac komasacyjno-pomiarowych zarówno przez Okręgowe Urzędy Ziemskie, jak i Rady uczestników scalenia, będą przesłane dodatkowo w najbliższym czasie.

Za Ministra

(—) inż. *K. Kasiński*, Dyrektor Departamentu.

Regulowanie należności z geometrami prywatnymi przez Okręgowe Urzędy Ziemskie.

Na skutek interwencji Związku Mierniczych Polskich w Warszawie, Ministerstwo Reform Rolnych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wydało zarządzenie niżej podane, w sprawie rozrachunku z geometrami prywatnymi.

Ministerstwo Reform Rolnych komunikuje, że Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 19/VII — r. b. № 2067/D. B./6 wyraziło zgodę na liczenie złotego polskiego równym złotemu przy regulowaniu należności z tytułu umów, zawartych do dnia 15.XII.1923 r. przez Okręgowe Urzędy Ziemskie z geometrami prywatnymi, z tem jednak zastrzeżeniem, że powyższa relacja złotego polskiego nie będzie mieć zastosowania do już uregulowanych i pokwitowanych przez zainteresowanych rachunków.

W związku z powyższem Ministerstwo Reform Rolnych wydało odpowiednie zarządzenie, aby Okręgowe Urzędy Ziemskie przy regulowaniu należności, wynikających z zawartych przez Okręgowe Urzędy Ziemskie z geometrami prywatnymi umów za prace pomiarowe liczyły złoty polski równym złotemu.

(Pismo okólne 2567/F).

WYKAZ STATYSTYCZNY POSTĘPU ROBÓT SCALENIOWYCH.

O K R Ę G	Prace na granicy nie rozpoczęte		Prace na granicy dokonywane, lecz definitywnie nieukończone		Zgłoszone do wykonania.		Ogółem do wykonania		Prace amozowane decyzją O. K. Z.		Prace na granicy ukończone		Prace na granicy do konywane, lecz defint. nie ukończ.		Prace na granicy nie rozpoczęte	
	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.	Licz. miejsc	Obszar w ha.
Rok 1919.	Pozostałość z r. 1918		w roku 1919				Postęp prac w r. 1919				Pozost. na 1—I 1920 r.					
Białostocki . . .	—	—	1	728	24	13505	25	14233	1	952	1	1199	4	3380	19	8702
Kaliski . . .	1	918	—	—	4	1221	5	2139	—	—	—	—	1	918	4	1221
Kielecki . . .	22	8778	5	1323	40	10173	67	20274	—	—	4	1180	8	209	55	17085
Lubelski . . .	3	1300	3	885	46	23166	52	25351	4	2340	2	986	4	1199	42	20826
Łomżyński . . .	17	11835	48	15229	186	59246	251	86310	16	8983	10	4416	78	22112	147	50799
Piotrkowski . . .	2	563	2	853	36	8772	40	10189	—	—	1	230	4	1104	35	8855
Płocki . . .	—	—	—	—	6	1311	6	1311	—	—	—	—	3	614	3	667
Radomski . . .	6	1720	7	3313	13	4699	26	9732	—	—	—	—	12	4467	14	5265
Siedlecki . . .	82	39182	5	2405	175	88670	260	130257	1	356	23	8242	43	22268	193	99391
Warszawski . . .	14	3448	16	1679	90	25328	120	56455	4	1419	15	3902	27	11008	74	20126
Razem	147	67745	87	32415	618	236091	852	336251	26	14050	56	20155	184	69100	586	232937
Rok 1920	Pozostałość z r. 1919		w roku 1920				Postęp prac w r. 1920				Pozost. na 1—I 1921 r.					
Białostocki . . .	19	8702	4	3380	17	5703	40	17785	9	3484	—	—	5	4144	26	10157
Kaliski . . .	4	1221	1	918	10	1734	15	3873	—	—	—	—	3	1166	12	2707
Kielecki . . .	55	17084	8	2009	37	10794	100	29887	45	14675	1	1541	9	2507	45	11164
Lubelski . . .	42	20826	4	1199	19	9589	65	31614	2	747	2	767	4	1310	57	28790
Łomżyński . . .	147	50799	78	22112	57	25729	282	98640	19	9419	12	5065	76	21591	169	62365
Piotrkowski . . .	35	8855	4	1104	9	1723	48	11682	7	1182	1	350	3	789	37	9361
Płocki . . .	3	667	3	644	2	227	8	1538	1	134	3	790	2	386	2	228
Radomski . . .	14	5264	12	4467	29	11305	55	21036	3	1563	6	1819	9	3305	37	14349
Siedlecki . . .	193	99392	43	22268	39	19645	275	141305	3	1282	6	1706	46	24006	220	11431
Warszawski . . .	74	20126	27	11009	30	11676	131	42811	2	707	9	2884	28	10957	92	28263
Razem	586	232936	184	69110	249	98125	1019	400171	91	33193	46	14922	185	70131	697	281895
Rok 1921	Pozostałość z r. 1920		w roku 1921				Postęp prac w r. 1921				Pozost. na 1—I 1922 r.					
Białostocki . . .	25	14988	5	6946	17	10888	47	32822	3	1660	—	—	8	9407	36	21755
Kielecki . . .	45	19941	9	4477	9	3225	63	27643	14	6956	1	658	9	3466	39	16563
Lubelski . . .	57	51420	4	2340	17	21459	78	75219	27	25593	—	—	7	9053	44	40573
Łomżyński . . .	169	111749	76	38564	87	59687	352	210000	1	480	32	13335	104	75596	195	120589
Radomski . . .	37	25630	9	5904	10	5775	56	37309	3	2250	1	2488	9	4540	43	28031
Siedlecki . . .	220	204173	46	42878	30	26953	396	274006	1	705	7	3657	48	47177	240	222467
Kaliski . . .	12	4835	3	2083	13	4483	28	11401	1	56	2	443	4	2972	21	7930
Piotrkowski . . .	37	16719	3	1409	10	4144	50	22272	6	2681	2	1400	5	2177	37	16014
Płocki . . .	2	405	2	690	2	812	6	1937	—	—	1	330	1	360	4	1217
Warszawski . . .	92	50480	28	19571	21	12353	141	82404	5	2161	12	7584	27	17235	97	55424
Razem	696	500340	185	124862	216	149781	1097	774983	61	42542	58	20895	222	171983	756	530563
Rok 1922	Pozostałość z r. 1921		w roku 1922				Postęp prac w r. 1922				Pozost. na 1—I 1923 r.					
Białostocki . . .	231	142344	112	85003	134	87253	477	314600	9	6414	10	8159	256	168318	202	131379
Kielecki . . .	94	51262	19	8288	11	8461	124	68011	36	15990	2	926	20	9195	66	41900
Lubelski . . .	44	40573	7	9053	1	2037	52	51663	16	11328	—	—	9	11741	27	28594
Piotrkowski . . .	46	17276	8	4867	5	2368	59	24511	5	1677	—	—	12	6216	42	10018
Płocki . . .	4	1217	1	360	3	1842	8	3419	—	—	1	360	2	409	5	2650
Siedlecki . . .	240	222467	48	47177	40	34368	328	304012	1	927	27	27901	70	72604	230	202520
Warszawski . . .	97	55424	27	17235	33	15930	157	88589	3	1680	25	12011	26	16203	103	58695
Razem	736	530563	222	171983	227	152259	1205	854805	70	38016	65	49717	395	284716	675	482356

ZRZESZENIA MIERNICZE.

W memorjale, skierowanym do Państwowej Rady mierniczej, Koło Inżynierów Mierniczych przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie oraz Koło Mierniczych Prziśięgłych przy Zw. M. P. przytacza:

„Koła miernicze, uważając, że jedynie wydajna praca jest ostoją dobrobytu Państwa, stale kładły nacisk na rozwój prac pomiarowych przy komasacji gruntów, traktując komasację, jako niezbędną meljorację. Wobec chorobliwej manji przepełniania Urzędów Ziemskich przez zbędny i niewykwalifikowany aparat techniczny i administracyjny, koła zawodowe, widząc jedyną drogę dla rozwoju prac komasacyjnych w wydajnej pracy wykwalifikowanych sił mierniczych, stanęły na stanowisku, że maximum wydajności pracy technicznej można osiągnąć poza Urzędami, wobec czego propagowały stale wykonywanie prac scaleniowych przez wolnozawodowców,”

„Koła fachowe stwierdzają, że prace komasacyjne, noszące charakter w naszych warunkach prac meljoracyjnych, wymagających jaknajspiesniejszego trybu wykonania na gruncie, i nie stanowiące istoty i treści ustawy o reformie rolnej, winny być możliwie najwięcej wyeliminowane z kierownictwa Urzędów Ziemskich i, w celu ich przeprowadzenia, oddane wyłącznie inicjatywie prywatnej; za podstawę ku temu może posłużyć art. 21 punkt d. ustawy o scalaniu gruntów (D. U. № 92 poz. 718 z 1923 r.), rozmyślnie spaczony i ograniczony przez § 55 rozp. M. R. R. z dnia 27. 2. 24 r. (D. U. № 26 poz. 266).“

„Urzędy Okręgowe Ziemskie od września roku ub., opierając się jakoby na braku przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 31 lipca 1923 roku (Dz. U. № 92 poz. 718), absolutnie nie zezwalały na uruchomienie nowych robót, a także nie wykonywały przepisanych rozporządzeniami czynności względem starych robót, zawieszając swoje czynności przez 8 miesięcy i narażając w ten sposób personel prywatny na bezczynność w przeciągu 8 miesięcy, ze względu na brak zatwierdzających decyzji Okręgowych Komisji na przedstawione przez techników projekty scaleniowe.“

„Ministerstwo Reform Rolnych w swych sprawozdaniach rocznych na dobro prac, wykonywanych własnymi środkami, podaje obszary, skomasowane w Polsce przez siły wolnozawodowe. Siłą rzeczy nasuwające się stąd zestawienie wydajności pracy personelu Urzędów Ziemskich, oraz kosztów osobowych z ilością wykonanych prac przemawia na korzyść Ministerstwa: gdyby jednak zestawić koszty osobowe z ilością prac, wykonanych rzeczywiście własnym personelem Urzędów Ziemskich, a więc gdyby odrzucić przy-

najmniej 80%--90% prac na własny rachunek, prowadzonych przez wolnozawodowców, z liczb, podanych przez M. R. R. w rubryce prac komasacyjnych, — wówczas takie załatwienie mogłoby nasunąć bardzo smutne wnioski.

Oczywiście M. R. R. dyskretnie tę sprawę pomija milczeniem, a co gorsza, nie prowadząc ewidencji kosztów prac, własnymi siłami wykonanych, nie orientując się zgoła w kosztach pracy i nie zestawiając potrzebnych danych liczbowych — z całym spokojem preferowuje wobec opozycji kół zawodowych przez Sejm w taki sposób skonstruowaną ustawę o scalaniu gruntów, a następnie stwarza takie do tej ustawy przepisy wykonawcze (D. U. N. 26. 1924 r. p. 266), jakgdyby rozwój Państwa miał polegać na możliwie najdłuższej, najcięższej i najkorzystniejszej dla uczestników procedurze scalenia.“

„Całe rozp. M. R. R. z 27.2.1924 r. (D. U. № 26 p. 266) skonstruowane jest w ten sposób, że cała procedura scalenia gruntów jest oddana komisarzom ziemskim, którzy nawet gdyby byli odpowiednio przygotowani technicznie, nie są w stanie prowadzić robót komasacyjnych, gdyż komasacja przy umiejętnej organizacji przybiera dziś tak kolosalne tempo (w Białostockim Okr. Urz. Ziemskim około 600 obiektów komasacyjnych wykonywa wolny zawód), że przy obecnej procedurze wypadłoby stworzyć w tym okręgu stu komisarzy na sześć głównych powiatów“.

Działalność Komitetu wykonawczego zjazdu delegatów stowarzyszeń mierniczych w roku 1923.

W kwietniu roku ubiegłego odbył się w Warszawie zjazd delegatów stowarzyszeń mierniczych ze wszystkich ziem Rzeczypospolitej.

Na zjeździe tym zapadło wiele uchwał doniosłego znaczenia, przeprowadzenie których przyczyniło się w znacznym stopniu do podniesienia miernictwa w Polsce.

W tym celu na zjeździe wyłoniony został Komitet wykonawczy, celem wprowadzenia tych właśnie uchwał w życie, lecz dotąd — podobno — się nie zebrał (rok i 4 miesiące).

A teraz uprzejma prośba pod adresem Szanownego Komitetu, aby — w myśl życzeń ogółu — raczył podać do wiadomości treść rzeczonych uchwał.

WIADOMOŚCI RÓŻNE.

Z materiału, otrzymanego przez Redakcję.

Z artykułu:

Kwestja zniesienia szkół Mierniczych.

Szkoły miernicze stworzono pod dwoma hasłami: 1) pod hasłem braku sił mierniczych dla przyspieszenia reformy rolnej, — 2) pod hasłem dostarczenia tańszych robotników.

Uw. red.

Ten drugi cel dostarczenia tańszych robotników M. R. w zupełności osiągnęło, gdyż przyjmuje obecnie mierniczych z ukończoną szkołą mierniczą na XI stopień służbowy.

Jedno hasło wyklucza drugie. Według zasad ekonomji społecznej — napływ kandydatów do pewnego zawodu jest tem większy, im większe korzyści materialne daje ten zawód. Obniżenie korzyści materialnych — odstrasza tych kandydatów i przeciwnie.

Siły tanie niezawsze są dobre, bo jednostki zdolne, nie widząc korzyści materialnych w pewnym zawodzie, dążą ku innym zawodom. Gdy zatem chodzi o zdobycie jaknajwiększej ilości sił wykwalifikowanych, o wysokim poziomie, nie należy hasła taniości zbyt silnie wysuwać.

Zatem oszczędność na kosztach przeprowadzenia pomiarów tańszymi siłami chyba celu w stosunku do kosztów założenia i utrzymania szkół mierniczych. Należałoby raczej część tych kosztów przeznaczyć na stypendja dla słuchaczy Politechniki, wtedy zyska się bardzo liczny i wyborowy fachowo materiał, — konkurencja zaś unormuje ceny tak, że tenże nie będzie zbyt drogi.

Z artykułu:

O zespolenie miernictwa państwowego.

Ministerstwo Skarbu utrzymuje liczny personel geometrów ewidencyjnych dla spraw katastru gruntowego i, mimo wielokrotnych pism ze strony Ministerstwa Robót Publicznych, nie zwołało ani konferencji w tej sprawie, ani nie odpowiada na motywy, które Ministerstwo podaje w swem żądaniu o przyłączeniu tych agend do jednego resortu.

Pomiary katastralne nie mają nic wspólnego z naprawą skarbu, nie przyczyniają się zupełnie do ściągania podatków, są obecnie prawie że zaniechane, gdyż przeszły na geometrów cywilnych.

We Francji pomiary katastralne należą do techników cywilnych, w Szwajcarii — do sprawiedli-

wości, w Austrii — do handlu i przemysłu i t. p. W dzielnicy b. pruskiej należą do Min. Robót Publicznych i działają — według bezstronnych świadków — b. sprawnie, jedynie Ministerstwo Skarbu nie chce uznać potrzeby połączenia katastru, redukcji sił i oszczędności państwowej.

Wytworzył się u geometrów rządowych w Małopolsce zwyczaj rządowo zatwierdzonych prywatnych robót pomiarowych dla stron, za opłatą, której połowa przypada urzędnikom, połowa skarbowi. Jest to fikcyjny dochód, gdyż płace urzędników, koszt utrzymania lokalu i t. p. nie są wliczane w ten rachunek, dający w ogólnej sumie straty państwowe.

Ministerstwo Reform Rolnych ma w swoim składzie jeden cały departament regulacyj rolnych i pomiarów, oraz trzy wydziały. Wystarczyłby jeden wydział, zaś cały nadzór techniczny należy powierzyć urzędowi katastralnym, przez które i tak wszystkie plany przejść muszą, gdyż inaczej nie mogą wejść do ksiąg hipotecznych.

Możnaby zostawić wydział dla spraw pomiarowych w b. zaborze rosyjskim, gdzie niema ksiąg hipotecznych; zaś w dwu innych zaborach połączyć ten nadzór z urzędami katastralnymi.

Najpraktyczniej i najoszczędniej państwowo byłoby zostawić przy M. R. Rol. administrację, ogólny zarząd i gospodarkę rolną, zaś wykonanie i nadzór techniczny połączyć w jedną całość ogólnych zagadnień państwowych mierniczych.

Obecnie np. w Małopolsce są osobni inspektorowie katastralni, osobno-pomiarowi ziemscy, a właściwe pomiary wykonywują technicy cywilni.

Wychodzą stąd przekraczania kompetencji, nieuznanie zarządzeń innych władz i osłabienie powagi Państwa. Np. Ministerstwo Rob. Publ. wydaje jedno upoważnienie dla wykonywania zawodu mierniczego, M. R. Rol. nie uznaje je i wydaje swoje własne: wygląda to w praktyce śmiesznie i obniżająco dla powagi władz państwowych i ich aktów prawnych.

Ministerstwo Rob. Publ. wydało jedną instrukcję pomiarową, Min. Ref. Rol. wydało swoją odmienną, próba wydania wspólnej instrukcji jednolitej spotkała się z odmową.

W powiatach urzędy ziemskie przyjmują jakieś plany, jako dobre, naodwrot hipoteka nie chce je uznać.

Smutno się sprawa ta przedstawia w b. zaborze pruskim, gdzie ogół przywykł do powagi zarządzeń państwowych. Przewłaszczenia własności ziemskiej nie mogą doczekać się latami załatwienia, ze szkodą dla skarbu i Państwa.

Miernictwo państwowe należy zespolić. Nie idzie tu o osoby ani o posady, ani nie wchodzi w grę kwestja, przy jakim urzędzie nastąpi to zespolenie, gdyż i tak będzie to bardzo niezależny fachowy zakres władzy.

Z artykułu:

Przysięgli inżynier.

W roku 1860 równocześnie z organizacją państwowej służby technicznej utworzył rząd austriacki instytucję inżynierów przysięgłych, których nazwał „rządowo autoryzowanymi inżynierami”. — Mieli oni być odpowiedzialnymi organami publicznymi i załatwiać zlecenia prywatne, które wymagały szczególnego zaufania, a oprócz tego na życzenie rządu wykonywać prace techniczne, w zastępstwie organów rządowych. — Ponieważ jednak odnośnym rozporządzeniom nie dano rygorów karnych, więc instytucja rozwijała się słabo — a najsłabiej w byłej Galicji, — jako kraju, który, niestety, w odniesieniu do zagadnień gospodarczych i przemysłowych był wobec zachodnich prowincyj zacofany. W tamtych prowincjach, chociaż powoli, zdobywała sobie ta instytucja coraz większe uznanie, gdyż autoryzowany inżynier dawał gwarancję, że posiada odpowiednie wiadomości administracyjne, jakie przy wykonywaniu prac technicznych, ze względu na stosunek do państwa i prawa osób trzecich, są potrzebne. —

W byłej Galicji poza autoryzowanymi geometrami, o istnieniu których społeczeństwo wiedziało, nie miano dokładnego pojęcia o inżynierach autoryzowanych. —

Pod wpływem rozwoju techniki i wszystkich korzyści, jakie społeczeństwo zachodnio-austriackie z egzystencji przysięgłych inżynierów wynosiło, kreowano w roku 1913, na mocy ustawy osobnej, Izby inżynierskie, a pomiędzy innymi we Lwowie dla całej byłej Galicji. Izby te miały za zadanie utrzymanie godności stanu i obrony praw autoryzowanych inżynierów i geometrów. —

Izba inżynierska od samego początku uzyskania niepodległości — już za czasów oblężenia Lwowa, rozpoczęła akcję w kierunku wprowadze-

nia instytucji przysięgłych inżynierów na całym obszarze ziem polskich. — Bezspornie ogrom pracy, który spadał na nasz rząd, w szczególności na Ministerstwo Robót Publicznych, zupełna nieznajomość tych urzędzeń na ziemiach byłego zaboru rosyjskiego, — niedokładna znajomość tychże na ziemiach zaboru pruskiego, jak również i niezdecydowane stanowisko Ministerstwa Robót Publicznych — oto czynniki które nie pozwoliły na uregulowanie tej sprawy. —

W każdym razie postawiona ona została na porządku dziennym kół fachowych i ma się co do niej oświadczyć stała delegacja zrzeszeń technicznych, poczem jest nadzieja, że i Ministerstwo Robót Publicznych wyjdzie z wyczekującego stanowiska. —

Z artykułu:

Geometrzy cywilni, a Urząd Ziemski.

„Na terenie byłego zaboru austrjackiego istnieje w Izbie Inżynierskiej instytucja Geometrów cywilnych, oparta na obowiązujących dotąd ustawach i rozporządzeniach, i posiadająca własną organizację o charakterze instytucji państwowej.

W myśl obowiązujących ustaw każdy geometra cywilny musi posiadać następujące kwalifikacje:

- 1). ukończone studja akademickie z egzaminem państwowym
- 2). przynajmniej czteroletnią praktykę zawodową, — wreszcie
- 3). musi złożyć egzamin zawodowy.

Po nabyciu tych kwalifikacyj, po udowodnienia odnośnymi dokumentami swej nieskazitelności i swego lojalnego stosunku do Państwa, wreszcie po złożeniu przysięgi urzędowej, uzyskuje geometra cywilny opowaznienie rządowe (t. zw. autoryzację) do wykonywania wszelkich prac pomiarowych bez ograniczenia, tak na zlecenie władz i instytucji publicznych, jakoteż i osób prywatnych.

Dla wykonania dalszej kontroli nad działalnością zawodową geometrów cywilnych powołaną została do życia — drogą ustawy — instytucja Izby inżynierskich, której obowiązkiem, a równocześnie prawem jest wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad geometrami cywilnymi, oraz udzielanie wyjaśnień i opinii na życzenie władz w sprawach zawodowych tychże geometrów.“

„Urząd Ziemski, wydając dla geometrów, bardzo szczegółowe przepisy o wykonywaniu prac pomiarowych, nie umie ich zabezpieczyć przed nieprzyjemnościami, na jakie narażeni są przy stosowaniu tych przepisów w praktyce.

I tak zdarzył się wypadek, że wytoczono geometrze proces o naruszenie prawa posiadania, mianowicie, że na cudzym gruncie wbił kolek pomiarowy [dla nawiązania zdjęcia do map katastralnych.“

„W myśl obowiązujących ustaw — władzą dyscyplinarną nad geometrami cywilnymi jest w I instancji Izba inżynierska, w II instancji Ministerstwo Robót Publicznych. Geometry cywilni nie mogą się zgodzić na podleganie dyscyplinarne dwóm władzom — tembardziej, że na podstawie dotychczasowych doświadczeń nie mogą mieć zaufania do instytucji, która ich naraziła na znaczne straty.

Również muszą się zastrzec geometrycy cywilni, by w sprawach czysto technicznych nie decydowały osoby niefachowe t. j. prawnicy.“

„Na terenie Małopolski istnieją dwie równorzędne władze, które zajmują się kontrolą planów, mianowicie Urząd Ziemiański i ewidencja katastra. Ze względu na finanse Państwa, nie jest chyba potrzebną taka nadmierna liczba urzędników kontrolujących. Jeżeli istnieje ewidencja katastra, powinna ona kontrolować plany pod względem technicznym, Urząd Ziemiański zaś tylko pod względem gospodarczym.“

Bibliografia

Antoni Stankiewicz. Tablice poprawek dla sprowadzenia do poziomu długości linii, zmierzonych taśmą lub łąką.

Pińsk, Zawalna 17. Antoni Stankiewicz. Cena 2 zł.

Od Redakcji.

☐ W myśl zapowiedzi—Redakcja, poczynając od № 3 PRZEGLĄDU MIERNICZEGO, uruchomi trzy działy: 1) ogólny, 2) techniczny i 3) informacyjny.

☐ W dziale informacyjnym miesięcznika Redakcja umieszczać będzie, między innymi, wszystkie bieżące rozporządzenia, okólniki i pisma odnośnych ministerstw, dotyczące miernictwa.

Od Administracji

☐ W rubrykach „posady i prace poszukiwane i zaofiarowane” oraz — „sprzedaż i kupno narzędzi mierniczych” cena ogłoszeń za wiersz jednonospaltowy — 50 groszy, najmniejsze ogłoszenie 2 złote. Ogłoszenia przyjmuje Dział reklam, Wspólna 52 m. 11, telefon 167-90.

☐ Wszelkie należności za prenumeratę Administracja prosi kierować przez P. K. O. na konto №-4369 „Przegląd Mierniczy”.

Nekrologja

Żałobnej pamięci

CZESŁAWA JESIONOWSKIEGO

W dniu 18 sierpnia r. b. po krótkiej chorobie zmarł w Włocławku mierniczy przysięgły, kierownik miejskiego biura pomiarów, — ś. p. Czesław Jesionowski. Przedwczesna śmierć zabrała w sile wieku, bo w 38 roku życia — zacnego człowieka, cichego pracownika i pierwszorzędneho technika. Niespodziany ten zgon odbił się żalobnem echem w sercu Włocławian, którzy współczucie swe wyrazili licznym udziałem w pogrzebie.

Zmarły osierocił żonę i dwoje dzieci.
Cześć Jego pamięci!

Sprostowanie

Do wykazu mierniczych przysięgłych i geometrów cywilnych, upoważnionych do wykonywania zawodu mierniczego, umieszczonego w № 1 Przeglądu Mierniczego w rubryce:

8. „Ziemia Wileńska”,
należy dodać:

„119 Inż. miern. Kazimierz Błażejewicz“

Na stronie 10-tej № 1 „Przeglądu Mierniczego” w „dodatku” do art. 3 zamiast „urzędników” należy czytać „urzędów”.

Popierajcie lotniczą i gazową obronę Ojczyzny!

Komitet Stołeczno-Wojewódzki Ligi Obrony Powietrznej Państwa, mając na celu jaknajszerszą propagandę idei obrony powietrznej Państwa, projektuje urządzenie w Warszawie, w dniach 5—12 października r. b. „TYGODNIA LOTNICZEGO”. Projekt „Tygodnia”, jako zakrojony na poważniejszą skalę, przewiduje, oprócz wystawy, akademii uroczystej, przedstawienia w operze, balu lotniczego, koncertów, loterii fantowej, kwesty — jeszcze i cały szereg innych atrakcji.

Celem osiągnięcia dodatnich rezultatów i pozyskania jaknajwiększej ilości różnych zrzeszeń i oddzielnych jednostek na członków Ligi, — pożądanem jest uzyskanie cennego współdziałania wszystkich organizacyj.

Komunikując o powyższem, Komitet Stołeczno-Wojewódzki L. O. P. P. uprzejmie prosi WPańców Mierniczych o przyjęcie czynnego udziału w wykonaniu Jego zamierzeń.

Sekretarjat Związku Mierniczych Polskich

W WARSZAWIE

podaje do wiadomości ogółu mierniczych, że, poczynając od dnia 1 września r. b., Kancelarja Sekretarjatu przeniesiona do swego lokalu przy ul. Czackiego 5, czynna jest jak dawniej, od godz. 6-ej do 7-ej.

Telefon 235-44.

W MIEJSKIM URZĘDZIE POMIARÓW WAKUJE POSADA

sekretarza miernictwa

Wymaga się gruntownej znajomości przepisów katastralnych i ustawodawstwa technicznego, obowiązującego w województwie Poznańskim, oraz przynajmniej 10-cio letniej praktyki zawodowej.

Pobory klasy IV, względnie III urzędników miasta Poznania po wykazaniu się, że kandydat okaże się zdolnym do spełniania wymaganych obowiązków.

Zgłoszenia przyjmuje Magistrat st. miasta Poznania.

Prace poszukiwane

Geometra kl. I rutynowany komasator, przyjmuje na procent wykonanie komasacji lub serwitutów własnymi instrumentami. Listy kierować na Warszawę, Czerwonego Krzyża № 1—22.

Geometry z dłuższą praktyką mierniczą poszukują pracy; własne instrumenty miernicze. Informacje w Sekretarjacie Związku Mierniczych Polskich w Warszawie — Czackiego 5.

Pomocnicy geometrów z praktyką, poszukują robot w zakresie miernictwa. Wiadomość w Sekretarjacie Związku Mierniczych Polskich w Warszawie — Czackiego 5.

Kupno i sprzedaż

Sekretarjat Związku Mierniczych Polskich, podaje do wiadomości zainteresowanych, że posiada do sprzedaży kilka instrumentów mierniczych. Informacje — Czackiego 5, od godz. 6 do 7.

Teodolit jednominutowy firmy Gerlach, używany sprzedamy „Technorol” ul. Foksal 15 m. 3.

Druki do komasacji i parcelacji

sprzedają; cennik i zamówienia przesyłam pocztą; znaczny rabat przy większych zamówieniach. Warszawa, ul. Piękna 41 m. 1 inż. Grodzki.

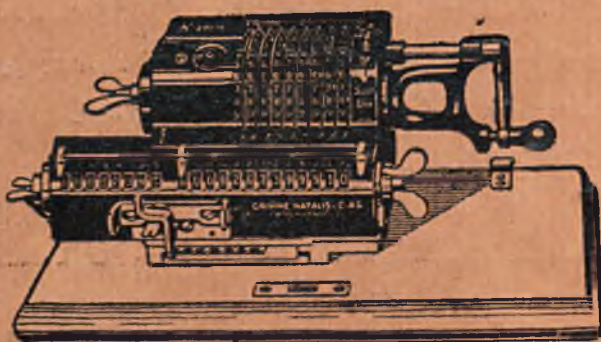
O B O W I A Ż K I E M

każdego mierniczego jest prenumerować

„Przegląd Mierniczy”

Geodezyjne instrumenty różnych systemów i firm kupuje i sprzedaje sklep Zająca. Warszawa, ul. Ś-to Krzyska 5, także sprzedaż aparatów fotograficznych i mikroskopów lekarskich.

ARYTMOMETR
„BRUNSVIGA”
 to „Mózg ze stali”.

Bez zmęczenia, bez błędów mnoży, dzieli, dodaje i odejmuje.

Tow. BLOCK-BRUN Sp. Akc.

Warszawa, Katowice, Kraków,
 Lwów, Wilno.

„Mały Remington”

Posiada 42 klawisze i układ liter jak w dużej wzorowej maszynie.

Niezastąpiony w domu,
 w biurze lub w podróży.

MIERNICTWO

„...Jasny i przejrzysty układ materiału, dobry i właściwy sposób przedstawiania rzeczy i wyczerpująca całość zagadnień mierniczych treść czyni to dzieło, jedno z niewielu prac mierniczych w polskim języku wydanych, polecenia godnym, tak jako techniki, jakoteż i książkę naukową.

(Min. Robót Publ. Nr. XIV—452).“

„...Książka ta ułożona zwięźle i systematycznie obejmuje całokształt miernictwa (geodezji niższej) i może służyć jako nader cenna pomoc naukowa dla techników mierniczych, kolejowych, drogowych, budowlanych i innych pokrewnych specjalności.

(Gł. Urząd Ziemiński Nr. 1149 I).“

Nakładem M. OSTASZEWSKA I S-ka, księgarnia Sortymentowo-Nakładowa
 Warszawa, Al. Jerozolimskie 23, telefon 159-15.

EHRENFEUCHT W. Prof. Wydanie drugie, poprawione i uzupełnione, polecane przez Ministerstwo Robót Publicznych, Ministerstwo Kolei Żelaznych, Departament Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Oświecenia Publicznego i Główny Urząd Ziemiński.

„...Ministerstwo uznaje za wielce pożądane wydanie podręcznika Ehrenfeuchta p. t. „Miernictwo”. Podręcznik ten znajdzie zastosowanie na semestrach I, II i III państwowych szkół mierniczych oraz na wszelkich kursach mierniczych.

(Departament Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyz. Rol. i Oświec. Publ. Nr. 3593/21 D. III).“

„...Książka prof. W. Ehrenfeuchta „Miernictwo” stanowi cenny nabytek piśmiennictwa technicznego polskiego i będzie stale polecana inżynierom i technikom pracującym przy studjach kolejowych.

(Min. Kolei Żelazn.).“